Cuntas Leithreasa 2016

Vóta 26

Oideachas agus Scileanna

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 26, ceanglaítear orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an cheanglais seo, tugaim tuairisc sa chuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2016 ar thuarastail agus ar chostais Oifig an Aire Oideachais agus Scileanna, do sheirbhísí áirithe atá faoi riaradh na hOifige, agus chun deontais áirithe a íoc.

Déantar an toradh ar chaiteachas a chur i gcomparáid leis na suimeanna a dheonaigh Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa 2016 lena n-áirítear an méid a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí i gcabhair do chaiteachas don bhliain.

Dlitear farasbarr €14.65 milliún a thabhairt suas don Státchiste.

Is cuid de na cuntais seo iad an Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta agus nótaí 1-6.

Struchtúr cuntas leithreasa

Tugtar cuntas sa chaiteachas ar sheirbhísí oideachais sa bhliain 2016 faoi Vóta 26 i gceithre phríomhearnáil na bhfo-mhírcheann agus clúdaíonn sé idir chaiteachas reatha agus chaiteachas caipitil.

Thairis sin, sonraítear na costais riaracháin faoi earnálacha ar leith chomh maith le hiad a chionroinnt ar cheithre earnáil an chaiteachais, i gcomhréir leis an gcur chuige um buiséadú feidhmíochta a tugadh isteach i gcomhair na ranna Rialtais go léir. Is mar seo a leanas atá na ceithre chlár:

- Clár A – a fhónann d'oideachas an chéad leibhéil, d'oideachas an dara leibhéal agus don oideachas sna luathbhlianta.
- Clár B – a fhónann don fhorbairt scileanna
- Clár C – a fhónann don ardoideachas
- Clár D – a fhónann do sheirbhísí caipitil.

Déantar leithreasaí i gcabhair a thugtar chun cuntais i raon na bhfo-mhírcheann E.1 go E.5 a fhritháireamh in aghaidh ollchaiteachas na Roinne.

Athchóiriú ar an earnáil phoiblí

Mar fhreagairt ar an sainordú a soláthraíodh i bPleananna an Rialtais d'Athchóiriú na Seirbhíse Poiblí, a foilsíodh i 2011 agus 2014, chuir an Roinn a Phleananna Comhtháite um Sheachadadh Athchóirithe agus Plean Seirbhísí Comhroinnte i dtoll a chéile do 2014-2016.

Moltar sa Phlean Seirbhísí Comhroinnte go bhfuil páirt ghníomhach ag an Roinn i dtabhairt isteach seirbhisí traidisiúnta comhroinnte don tStátseirbhís agus geallann sé imscrúdú a dhéanamh ar gach deis do thionscnaimh seirbhísí comhroinnte san earnáil iomlán oideachais agus oiliúna.

Is iad seo a leanas na príomhthionscadail a ndearnadh dul chun cinn iontu i 2016:

- Seirbhísí Comhroinnte Párolla d'earnáil na mbord oideachais agus oiliúna. Shroich an tionscadal céim an mhiondearaidh i 2016 lena n-áirítear mionriachtanais, cur chuige soláthair agus straitéisí feidhmithe a chur i dtoll a chéile. Bhí an cur chun feidhme le tosú i 2017.
- Seirbhísí Comhroinnte Airgeadais d'earnáil na mbord oideachais agus oiliúna. Críochnaíodh cás gnó an tionscadail i 2015. I rith 2016, cuireadh tú le mionriachtanais agus dearadh a cheapadh, agus cuireadh réitigh idirlinne le haghaidh ríomhshonrascadh agus soláthar i bhfeidhm. Ceapfar an cur chuige soláthair agus straitéisí feidhmithe i 2017.
- Seirbhísí Comhroinnte Acmhainní Daonna/Párolla don earnáil ardoideachais. Críochnaíodh cás gnó an tionscadail i 2015. I rith 2016, rinneadh dul chun cinn ar na comhchórais acmhainní daonna/párolla a uasghrádú mar ullmhúchán do chéad chéim eile an tionscadail.
- Leanadh i 2016 de thionscnaimh soláthair a fhorbairt chun tacú le samhail soláthair Oifig an Rialtais. I 2017 scrúdóidh an Roinn conas na tionscnaimh seo a fhorbairt tuileadh chun seirbhís aonair soláthair a chur ar fáil don earnáil oideachais.

Athchóiriú na mBord Oideachais agus Oiliúna/SOLAS

Is bord cláir a rialaíonn agus a thacaíonn le Clár Athchóirithe ETB/SOLAS, atá comhdhéanta de 17 dtionscadal aonair. Is mise atá i gceannas ar an mbord seo i mo cháil mar Ard-Rúnaí agus áirítear le ballraíocht an bhoird daoine de bhuíon ardbhainistíochta na Roinne mar aon le hArd-Rúnaí Bhoird Oideachais agus Oiliúna Éireann, Ard-Stiúrthóir SOLAS agus na Príomhfheidhmeannaigh ar dhá Bhord Oideachais agus Oiliúna.

Bhí an chumraíocht leanúnacha ar na ETBanna ar siúl i gcónaí i 2016 agus sroicheadh roinnt príomhspriocanna i 2016 lena n-áirítear struchtúr nua eagraíochtúil do ETBanna a chur chun feidhme, aistriú feidhmeanna a thabhairt chun críche agus ceangal nua líonra rialtais a thabhairt isteach i bhformhór na n-ardoifigí agus na n-ionad oiliúna ETB.

Déanfaidh an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste iniúchadh ar chuntais na ETBanna agus SOLAS.

Ráiteas faoi Bheartais agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta maidir le cuntais leithreasa a tháirgeadh chun feidhme agus an cuntas á ullmhú seachas i gcás an mhéid seo a leanas:

Ceangaltais chaipitil ilbhliantúla

Tuairiscítear ar cheangaltais chaipitil atá infheidhmithe le dlí ag an tairseach €12.7 milliún (S14/03/06) faoi cheadú ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Sócmhainní nach bhfuil faoi rialú díreach na Roinne

Sócmhainní nach bhfuil faoi rialú díreach na Roinne, ní áirítear iad mar shócmhainní chun críocha an Ráitis faoi shócmhainní caipitil ach déantar tagairt dóibh ar mhodh nóta leis na cuntais (F7/11/94).

Ráiteas ar an Rialú Inmheánach Airgeadais

Mar aon leis an gCuntas, tá ráiteas san fhormáid chaighdeánach curtha isteach agam maidir leis an gcóras um rialú inmheánach airgeadais atá i bhfeidhm sa Roinn Oideachais agus Scileanna.

Freagracht as córas an rialaithe inmheánaigh airgeadais

I mo cháil mar Oifigeach Cuntasaíochta, admhaím an fhreagracht atá orm a chinntiú go gcoinnítear córas éifeachtach rialaithe inmheánach airgeadais agus go gcuirtear i bhfeidhm é sa Roinn/Oifig.

Feidhmítear an fhreagracht seo i bhfianaise na n-acmhainní atá ar fáil chugam agus m'oibleagáidí eile mar Ard-Rúnaí. Lena chois sin, ní fhéadann córas rialaithe inmheánach airgeadais ach dearbhú réasúnta agus ní dearbhú iomlán a thabhairt go bhfuil na sócmhainní dá gcosaint, na bearta á n-údarú agus á dtaifeadadh go cuí, agus go ndéantar aon earráid nó mírialtacht ábhartha a chosc nó go ndéanfaí é a bhrath go tráthúil. Próiseas leanúnach is ea é córas rialaithe inmheánacha airgeadais a choimeád agus coimeádtar an córas agus a éifeachtaí ata sé faoi athbhreithniú leanúnach.

An Timpeallacht Rialaithe Airgeadais

Deimhním go bhfuil na heilimintí seo a leanas i bhfeidhm sa timpeallacht rialaithe:

- sannadh freagrachtaí airgeadais ar leibhéal bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach.
- Bunaíodh socruithe tuairiscithe ar gach leibhéal ar a bhfuil freagracht as bainistíocht airgeadais sannta.
- Tá nósanna imeachta foirmiúla bunaithe chun cliseanna suntasacha rialaithe a thuairisciú agus a chinntiú go ndéantar beart cuí ceartúcháin.
- tá Coiste Iniúchóireachta ann chun comhairle a chur orm faoin tslí le mo fhreagrachtaí as an gcóras inmheánach rialaithe airgeadais a chomhlíonadh.

Iniúchadh Inmheánach, Iniúchadh ar Chiste Sóisialta na hEorpa agus an Coiste Iniúchóireachta

Ullmhaítear cláir bhliantúla iniúchóireachta faoi choimirce Choiste Iniúchóireachta na Roinne agus tuairiscíonn an tAonad Iniúchóireachta Inmheánaí agus Údarás Iniúchóireachta Chiste Sóisialta na hEorpa (a chinntíonn comhlíonadh cheanglais rialála an Aontais Eorpaigh maidir le bainistíocht, le rialú agus le hiniúchadh na bhfeidhmeanna dá leithéid in Éirinn) don Choiste ar fheidhmiú na gclár seo agus ar chríochnú na dtuarascálacha iniúchóireachta. I 2016, críochnaíodh dhá cheann déag de thuairiscí Chiste Sóisialta na hEorpa agus de thuarascálacha iniúchta inmheánacha. Déanann an dá aonad rianú ráithiúil ar an dul chun cinn a dhéantar ó thaobh na moltaí a eascraíonn ó na tuarascálacha iniúchóireachta a chur i ngníomh.

Oibríonn an Coiste Iniúchóireachta, an tAonad Iniúchóireachta Inmheánaí agus Údarás Iniúchóireachta Chiste Sóisialta na hEorpa faoi Chairteacha scríofa ar leith.

Rialaithe Riaracháin agus Tuairisciú Bainistíochta

Deimhním go bhfuil creat nósanna imeachta riaracháin agus tuairiscithe rialta bainistíochta i bhfeidhm lena n-áirítear leithscaradh dualgais agus córas tarmligean agus cuntasachta agus deimhním na nithe seo a leanas, go háirithe:

- go bhfuil córas cuí buiséadta ann le buiséad bliantúil atá faoi athbhreithniú leanúnach ag an ardbhainistíocht.
- Déanann an ardbhainistíocht athbhreithniú rialta ar thuarascálacha airgeadais tréimhsiúla agus bliantúla a nochtann feidhmiúlacht airgeadais i gcomparáid le réamhaisnéisí
- tá córas bainistithe rioscaí i bhfeidhm sa Roinn
- tá córais ann a fhéachann le slándáil na gcóras Teicneolaíochta Faisnéise agus Cumarsáide a chinntiú
- go bhfuil treoirlínte cuí ann maidir le rialú infheistíochtaí caipitiúla agus disciplín foirmiúil bainistíocht tionscadail,

Soláthar Poiblí

Féachann an Roinn le féachaint chuige gurb ann do bhéim chuí ar an dea-chleachtas ó thaobh an cheannaigh de agus go mbíonn nósanna imeachta i bhfeidhm ó thaobh na treoirlínte ábhartha go léir a chomhlíonadh. Tá an Roinn comhlíontach le gach treoirlíne ábhartha i dtaca leis an soláthar, seachas i gcás soláthair ar luach iomlán €1.47 milliún, a dhéantar as na rudaí seo a leanas:

- bhí ceithre cinn is fiche de sheirbhísí agus de cheannacháin arb é a luach iomlán conartha ná €102,728 i bhfeidhm nó cuireadh síniú leis na conarthaí i 2016 gan dul i dtuilleamaí próisis chuí ó thaobh an tsoláthair de
- rinneadh sé chonradh sa raon luacha €25,000 go €60,000, ceithre chonradh sa raon luacha €100,000 go €200,000 in aghaidh na bliana, agus conradh amháin sa raon luacha €500,000 in aghaidh na bliana a ghlacadh ar láimh gan próiseas iomaíoch agus cuireadh sonraí ar fáil don Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste agus don Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe sa tuairisceán faoi Imlitir 40/2002.

Tharla na heisceachtaí seo ar chúiseanna éagsúla, lena n-áirítear síneadh conartha ag feitheamh le bunú na socruithe lárnaithe seirbhíse poiblí, soláthar soláthraí aonair/theoranta agus leanúnachas gnó. Tá gach cás á choimeád faoi athbhreithniú gníomhach agus tá bearta á ndéanamh nuair a bhíonn sin indéanta. Ina theannta sin, tá an Roinn páirteach go réamhghníomhach sa chlár athchóirithe soláthair agus tá sí ag tapú na deise ar chonarthaí láraithe agus ar chreataí láraithe a úsáid san áit ar cuí sin.

Ráthaíochtaí ar sheirbhísí comhroinnte

Cuireann an Oifig Náisiúnta Seirbhísí Comhroinnte (Vóta 18) feidhmeanna párolla agus acmhainní daonna ar fáil ar bhonn seirbhísí comhroinnte. Is é Ard-Rúnaí na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe an tOifigeach Cuntasaíochta maidir le Vóta 18 agus is é/í atá freagrach as oibriú na rialaithe laistigh de na hIonaid Seirbhísí Comhroinnte.

Tá próiseas iniúchóireachta curtha i bhfeidhm ag an Oifigeach Cuntasaíochta do Sheirbhísí Comhroinnte chun dearbhú neamhspleách ar oibriú na rialaithe laistigh de sheirbhísí comhroinnte a sholáthar. Is gnólacht cuntasóirí a dhéanann na hiniúchtaí de réir an Chaighdeáin Idirnáisiúnta do Dhearbhuithe Iontaofachta (ISAE 3402) atá ceaptha chun tuairisciú do ranna úsáideora agus dá n-iniúchóirí ar na rialaithe laistigh de na seirbhísí comhroinnte.

Cuimsíonn an t-iniúchadh (i) measúnú ar ullmhacht chun rioscaí agus rialaithe gaolmhara a shainaithint agus anailís ar bhearnaí a sholáthar, arna leanúint le (ii) tuairisc ar dhearadh agus cibé an ann nó as do rialaithe, agus (iii) tuarascáil bhliantúil ar cibé an oibrítear na rialaithe go héifeachtach.

Tá litir dhearbhúcháin faighte agam ón Oifigeach Cuntasaíochta do sheirbhisí comhroinnte ina ndéanann sé cur síos ar an dul chun cinn ó thaobh próiseas dearbhaithe iniúchta a chur chun feidhme agus táim ag súil le tuairisc ar thorthaí na n-iniúchtaí ar dhearadh agus oibriú na rialaithe, agus cibé an ann nó as dóibh, mar atá leagtha amach sa litir sin.

Is údar dearbhaithe dom an córas rialaithe laistigh de sheirbhísí comhroinnte, faoi mar a thuairiscigh an tOifigeach Cuntasaíochta do Sheirbhísí Comhroinnte dom é.

Priacail shuntasacha airgeadais

Leanann an Roinn de bheith ag féachaint do phriacail shuntasacha airgeadais agus do phriacail shuntasacha eile trí bhíthin Chlár Priacal na Roinne. Is cáipéis bheo an Clár agus cuirtear bord ar bhord é le priacail nua a aithnítear nó le hathraithe ar phriacail reatha. Baineann an tAonad Iniúchóireachta Inmheánaí feidhm as an gClár ó thaobh measúnú a dhéanamh ar an bpriacal laistigh de ghníomhartha iniúchóireachta na Roinne chun cuidiú leis i dtaca lena acmhainní a dhíriú ar iniúchadh na bpriacal is mó atá faoin Roinn.

Bainistíocht priacal

De réir a Chreat Rialachais Chorparáidigh, bhunaigh an Roinn Coiste Priacal sa chéad ráithe de 2016. Is fochoiste den Bhord Bainistíochta atá sa Choiste Priacal agus tá sé comhdhéanta de roinnt Ard-Rúnaithe Ionaid/Cúnta, ceannasaithe ar aonaid ghnó a bhfuil priacail shuntasacha sainaitheanta acu ar chlár priacal na Roinne mar aon le sain-ionadaí seachtrach a ainmníonn an Bord Bainistíochta.

Is é ról an Choiste Priacail comhairle a chur ar an mBord Bainistíochta maidir le straitéis bainistíochta priacal agus ar conas creat cuí beartas, nósanna imeachta agus córas a fhorbairt agus a mhaoirseacht chun tacú le bainistíocht éifeachtach na rioscaí laistigh den Roinn.

I rith 2016, rinne an Coiste Priacal maoirseacht ar fhorbairt Choiste Bainistíochta Priacal agus ar Ráiteas um Fhonn Priacail don Roinn Oideachais agus Scileanna le ceadú go luath i 2017.

Creat rialachais chorparáidigh

I rith 2016, bhí an ROS ag obair i gcónaí chun cur le cumas rialachais na Roinne. D'fhorbair an Roinn creat rialachais chorparáidigh go comhuaineach le foilsiú i Samhain 2015 Chaighdeán Rialachais Chorparáidigh na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe don tStátseirbhís. Foilsíodh creat na Roinne in Aibreán 2016 agus déantar cur síos ann ar príomhshonraí phróisis, struchtúir agus nósanna imeachta rialachais na Roinne.

Nuair a foilsíodh caighdeáin rialachais ar fud na Státseirbhíse, tháinig baill foirne lena mbaineann sa Roinn le bheith ina mbaill den Fhóram Rialachais do Státseirbhísigh agus Seirbhísigh Phoiblí. Is é an Foras Riaracháin a reáchtálann an fóram, a chuireann dea-rialachas chun cinn chun leasa an phobail agus a chabhraíonn leis an Roinn trí chomhairle, faisnéis agus tacaíochtaí tráthúla a chur ar fáil leis an dea-rialachas a bhreisiú.

Rialachas corparáideach na hearnála oideachais

Ag éirí as obair ar cuireadh tús léi i 2014/2015, d'oibrigh an Roinn i 2016 chun neartú a dhéanamh ar a chur chuige i leith rialachas a bhainistiú ar fud na hearnála oideachais. Is é Coiste Boird Bainistíochta ar Rialachas agus Cuntasacht Earnála a threoraíonn an mhaoirseacht ar rialachas. Breithníonn agus ceadaíonn an coiste cineálacha cuir chuige i leith ról maoirseachta na Roinne a bhreisiú i dtaca leis comhlachtaí agus an earnáil oideachais i gcoitinne. Anuas ar sin, le linn 2016 agus an chéad chuid de 2017, rinneadh Aonad Rialachais Earnála na Roinne dul chun cinn suntasach ó thaobh rialachas corparáideach a bhreisiú trí chlár píolótach oibre a thosaigh le sraith seiceálacha comhlíonta rialtais ar chomhlachtaí atá faoi shainordú na Roinne. Meastar go dtabharfar an obair ar chuid a haon den phróiseas athbhreithnithe chun críche go luath sa dara ráithe de 2017.

Ag éirí as Cód Cleachtais athcheartaithe um Rialachas Comhlachtaí Stáit a fhoilsiú i Lúnasa 2016, d'oibrigh an Roinn leis an bhForas Riaracháin chun oiliúint a chur ar fhoireann na Roinne le cinntiú gur féidir leis an Roinn agus a cuid gníomhaireachtaí na coinníollacha breisithe maoirseachta, atá leagtha amach i gCód 2016, a shásamh, áit is cuí. Anuas ar sin, tá an Roinn ag obair chun an leibhéal dul chun cinn atá á dhéanamh ag comhlachtaí stáit neamhthráchtála maidir lena gcumas cloí le Cód 2016 na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, a dhéanamh amach.

Tá an Roinn ag obair i gcónaí ar dhul chun cinn a dhéanamh i dtaca le socruithe urrúnta tuairiscithe a fhorbairt lena comhlachtaí agus lena gníomhaireachtaí chun feidhmíocht agus rialachas na gcomhlachtaí agus na ngníomhaireachtaí sin a bhainistiú. Cuimsíonn an obair sin cur chuige ina ndírítear ar thorthaí agus aschuir agus áirítear air táscairí lánbhríocha feidhmíochta le cinntiú go n-úsáidtear acmhainní go héifeachtach chun seirbhísí ar ardchaighdeán a sholáthar don phobal.

An tAcht um Brústocaireacht a Rialáil 2015

Tháinig an tAcht um Brústocaireacht a Rialáil 2015 i bhfeidhm an 1 Meán Fómhair 2015. Ceanglaítear faoin Acht ar gach roinn Rialtais oifigigh áirithe i ngach roinn a ainmniú mar Oifigigh Phoiblí Ainmnithe chun gur féidir le príomhoifigigh den Roinn dul i gcaidreamh le daoine a d'fhéadfaí a shainiú mar bhrústocairí.

Foilsíonn an ROS liosta de na hOifigigh Phoiblí Ainmnithe ar fad sa Roinn ar a shuíomh Gréasáin agus tugtar gach Oifigeach Poiblí Ainmnithe chun dáta gach ceithre mhí maidir le gníomhaíocht bhrústocaireachta sa tréimhse sin atá cláraithe ar www.lobbying.ie. Anuas ar sin, foilsíonn an roinn ar a shuíomh Gréasáin ballraíocht agus sonraí chruinnithe na gcoistí agus na ngrúpaí oibre lena mbaineann atá díolmhaithe faoi Chód Trédhearcachta an Achta um Brústocaireacht a Rialáil 2015

An tAcht um Nochtadh faoi Chosaint, 2014

I 2016, chuir an Roinn treoir agus nósanna imeachta inmheánacha ar fáil d'úsáid ranna nuair a fhaightear nochtadh a d'fhéadfadh a bheith ina nochtadh faoi chosaint sa Roinn. Cuireadh oiliúint ar bhaill foirne ar leibhéal Phríomhoifigigh agus a chomhionann i ráithe a dó de 2016 ar an tslí le treoir na Roinne a oibriú. Is é Aonad Rialachais Chorparáidigh na Roinne atá freagrach as nochtaí a thaifead agus a rianú agus bíonn idirchaidreamh ann idir é agus an tAonad Iniúchta Inmheanaigh agus an Bord Bainistíochta chun maoirseacht a dhéanamh ar an bpróiseas seo. Foilsítear tuarascáil gach bliain ar shuíomh Gréasáin na Roinne ina ndéantar cur síos ar gach nochtadh a fuarthas sa Roinn, agus ar a stádas.

Bainistíocht sonraí

Chuir an Roinn straitéis nua sonraí i dtoll a chéile i 2016 ionas gur féidir an úsáid is fearr is féidir a bhaint as sonraí chun tacú le forbairt agus cur chun feidhme an bheartais oideachais agus a bheith mar bhonn eolais faoi. Foilsíodh an straitéis sa chéad ráithe de 2017.

Ceithre phríomhchuspóir atá sa straitéis nua, mar atá:

- cumas agus acmhainneacht sonraí (foirne agus eagraíochtúil) a mhéadú
- bainistíocht sonraí a neartú
- comhoibriú maidir le sonraí a neartú
- úsáid agus luach sonraí a uasmhéadú

Tacóidh gach ceann de na chéad trí chuspóir le baint amach an cheathrú ceann. Is é an aidhm úsáid sonraí a bharrfheabhsú chun gur féidir linn ceann a thógáil do riachtanais foghlaimeoirí, na sochaí agus an gheilleagair, riachtanais atá ag athrú i gcónaí, ar shlí oscailte chuntasach, dúshláin a bheidh romhainn sa todhchaí a réamhinsint agus a thuas agus acmhainní a dhíriú go cruinn, agus dá bharr sin, cabhrú chun torthaí níos fearr oideachais a bhaint amach.

Seán Ó Foghlú
Oifigeach Cuntasaíochta
An Roinn Oideachais agus Scileanna

5 Meán Fómhair 2017

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste na hÉireann

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 26 Oideachas agus Scileanna

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 26 Oideachas agus Scileanna don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2016 faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993. Ullmhaíodh an cuntas san fhoirm a fhorordaiodh ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, de réir na mbeartas cuntasaíochta caighdeánacha agus na bprionsabal do chuntais leithreasa.

Freagracht an Oifigigh Chuntasaíochta

De réir Alt 22 den Acht um Ranna Státchiste agus Iniúchta 1866, tá iachall ar an Oifigeach Cuntasaíochta an cuntas leithreasa a ullmhú. De réir an dlí, ní mór an cuntas a chur faoi mo bhráid faoi 31 Márta tar éis deireadh na bliana cuntais.

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach freisin as cumhdach na gcistí poiblí agus na réadmhaoine sin atá faoina smacht, as an éifeachtacht agus as an mbarainneacht riaracháin ina Roinn agus as rialtacht agus geanas gach idirbhirt sna cuntais leithreasa.

Freagracht an Ard-Reachtaire agus Ciste

Tá iachall orm faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993 iniúchadh a dhéanamh ar chuntais leithreasa gach Vóta agus na tástálacha sin a chur i gcrích a measaim iad a bheith cuí do chuspóir an iniúchta.

Tar éis críochnú iniúchadh cuntais leithreasa, tá iallach orm teastas a sholáthar a dhearbhaíonn más amhlaidh, i mo thuairim féin, go léiríonn an cuntas go cuí na fáltais agus an caiteachas a bhaineann leis an Vóta. Tá iallach orm freisin tagairt a dhéanamh d'aon chás ábhartha mar

- ar theip ar roinn nó oifig caiteachas a chur i bhfeidhm a taifeadadh sa chuntas do na cuspóirí a bhí i gceist leis na leithreasuithe a rinneadh ag an Oireachtas, nó

- na gcloíonn na hidirbhearta a taifeadadh sa chuntas leis an údarás faoina maíonn said a bheith curtha í gcrích.

Faoi Alt 3 (10) d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993, tá iachall orm tuarascáil a ullmhú gach bliain, faoi aon cheisteanna a eascraíonn an m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa.

Scóip an iniúchta

Áirítear mar chuid d'iniúchadh scrúdú, ar bhonn tástála, fianaise a bhaineann le hábhar do shuimeanna agus do rialtacht na n-idirbheart airgeadais atá san áireamh sa chuntas chomh mhaith le measúnú i dtaca leis an gceist ar cloíodh le forálacha cuntasaíochta *Ghnáthaimh Airgeadais Phoiblí* na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Tá i gceist leis an iniúchadh dóthain fianaise a fháil le ráthaíocht réasúnta a sholáthar go bhfuil an cuntas leithreasa saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé acu mar gheall ar chaimiléireacht nó mírialtacht nó earráid eile. Déanaim iarracht freisin fianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Agus an tuairim iniúchta á cur in iúl, déantar measúnú faoi leordhóthanacht iomlán chur i láthair na faisnéise sa chuntas leithreasa.

Tuairim faoin gcuntas leithreasa

I mo thuairimse, léiríonn an cuntas leithreasa go cuí fáltais agus caiteachas Vóta 26 Oideachas agus Scileanna don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2016.

Tá an fhaisnéis agus na miniúcháin ar fad faighte agam a measaim iad a bheith riachtanach do chuspóirí m'iniúchta. I mo thuairimse, coimeádadh leabhair chuí chuntais ag an Roinn Oideachas agus Scileanna. Réitíonn an cuntas leithreasa leis na leabhair chuntais.

Seamus MacCárthaigh
Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

25 Meán Fómhair 2017

Vóta 26 Oideachas agus Scileanna
Cuntas Leithreasa 2016

					2016	2015
			Suim soláthraithe sa mheastachán		Toradh	Toradh
			€000	€000	€000	€000
A	Oideachas Céad, Dara Leibhéal agus Luathbhlianta					
		Bunaidh	6,283,086			
		Forlíontach	7,000	6,290,086	6,258,807	6,220,665
B	Forbairt scileanna			339,834	336,212	329,636
C	Ardoideachas					
		Bunaidh	1,514,937			
		Forlíontach	11,000	1,525,937	1,535,860	1,521,826
D	Seirbhísí caipitil					
		Bunaidh	572,105			
		Forlíontach	100,000	672,105	682,575	654,585
Ollchaiteachas						
		Bunaidh	8,709,962			
		Forlíontach	118,000	**8,827,962**	**8,813,454**	**8,726,712**
Asbhain						
E	**Leithreasaí i gcabhair**					
		Bunaidh	505,309			
		Forlíontach	(18,000)			
				487,309	**487,448**	**548,816**
Glanchaiteachas						
		Bunaidh n	8,204,653			
		Forlíontach	136,000			
				8,340,653	**8,326,006**	**8,177,896**

Barrachas le géilleadh

Tá barraíocht na méideanna dá ndéantar soláthar thar an ghlanmhéid dlite le géilleadh don Státchiste.

	2016	2015
	€	€
Barrachas le géilleadh	14,646,701	9,228,648

Anailís ar chaiteachas riaracháin

		2016		2015
		Suim soláthraithe sa mheastachán	**Toradh**	**Toradh**
		€000	**€000**	**€000**
i	Tuarastail, pá agus liúntais	58,450	56,649	56,436
ii	Taisteal agus cothabháil	1,670	1,443	1,470
iii	Oiliúint agus forbairt agus costais theagmhasacha	1,317	1,072	2,381
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	1,800	2,150	1,930
v	Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha IT	5,794	5,116	4,850
vi	Costais áitreabh oifige	1,600	1,603	1,376
vii	Comhairleacht agus seirbhísí eile	130	125	151
viii	An tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais	18,250	16,848	17,250
		89,011	85,006	85,844

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

1 Ráiteas ar an gCostas Oibriúcháin 2016

		2016	2015
	€000	€000	€000
Caiteachas ar chúrsaí riaracháin		85,006	85,844
Caiteachas ar sheirbhísí agus cláir		8,728,448	8,640,868
Ollchaiteachas		**8,813,454**	**8,726,712**
Asbhain			
Leithreasa i gcabhair		**487,448**	**548,816**
Glanchaiteachas		**8,326,006**	**8,177,896**
Athraithe ar shócmhainní caipitil			
Ceannacháin airgead tirim	(28,092)		
Dímheas	780		
Caillteanas ar dhiúscairtí	3	(27,309)	(7,527)
Athraithe maidir le sócmhainní faoi fhorbairt			
Íocaíochtaí airgid		(112,125)	(84,046)
Athraithe ar ghlansócmhainní reatha			
Laghdú ar fhabhruithe deiridh	(15,704)		
Méadú ar stoc	(26)		
		(15,730)	1,291
Caiteachas díreach		**8,170,842**	**8,087,614**
Caiteachas a iompraíodh áit éigin eile			
Glanchaiteachas ar sheirbhísí measctha (nóta 1.1)		27,162	25,829
Cíosanna barúlacha		4,073	3,898
Glanchostas cláir		**8,202,077**	**8,117,341**

1.1 Glanchaiteachas ar Sheirbhísí Gaolmhara

Is éard atá sa ghlanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara ná na suimeanna measta seo a leanas maidir le Vóta 26 a iompraíodh in áit eile.

	2016	2015
	€000	€000
Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	249	243
Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	19,531	19,405
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí	5,743	5,021
Vóta 18 Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Roinnte	1,358	809
Ciste Lárnach - Pinsin na nAirí	281	351
	27,162	**25,829**

2 Clár Comhardaithe ag 31 Nollaig 2016

	Nóta	2016 €000	2015 €000
Sócmhainní caipitil	2.2	98,498	71,357
Sócmhainní caipitil faoi fhorbairt	2.3	140,121	82,364
		238,619	**153,721**
Sócmhainní reatha			
Stoic [a]		147	121
Réamhíocaíochtaí	2.5	16,942	1,014
Ró-íocaíochtaí i leith aisghabhála	5.5	6,051	6,825
Aisghabháil chostais na foirne ar iasacht		151	141
Méideanna dlite ón AE		23	15
Iarmhéideanna dochair eile	2.6	2,205	3,573
Banc agus airgead tirim	2.4	22,707	72,520
Glansócmhainní Iomlána		**48,226**	**84,209**
Lúide dliteanais reatha			
Costais fhabhraithe		17,048	10,924
Ioncam iarchurtha		—	13
Aisghabháil tuarastail chuig ranna agus gníomhaireachtaí eile		48	—
Réamhíocaíochtaí a fuarthas ón AE		13,767	46,279
Iarmhéideanna creidmheasa eile	2.7	788	26,448
Glandliteanas don Státchiste	2.8	10,380	3,381
Iomlán na ndliteanas reatha		**42,031**	**87,045**
Glansócmhainní / (dliteanais) reatha		**6,195**	**(2,836)**
Glansócmhainní		**244,814**	**150,885**
Arna n-ionadú ag:			
Cuntais maoinithe an Stáit	2.1	**244,814**	**150,885**

[a] Stoc comhdhéanta de pháipéarachas €87,000 (2015: €63,000) agus nithe in-úsáidte IT €60,000 (2015: €58,000).

2.1 Cuntais Maoinithe an Stáit	**Nóta**		**2016**	**2015**
		€000	**€000**	**€000**
Iarmhéid ag 1 Eanáir			150,885	188,625
Íocaíochtaí amach ón Vóta				
Suim soláthraithe sa mheastachán	Cuntas	8,340,653		
Barrachas le géilleadh	Cuntas	(14,647)		
Glanvóta			8,326,006	8,177,896
Caiteachas (airgead) a iompraíodh in áit éigin eile	1		27,162	25,829
Caiteachas neamhairgid - cíos barúlach	1		4,073	3,898
Míreanna eile neamhairgid*	2.2		(61,235)	(128,022)
Glanchostas cláir	1		(8,202,077)	(8,117,341)
Iarmhéid ag 31 Nollaig			**244,814**	**150,885**

[a] Baineann na míreanna neamhairgid le nósanna cuntasaíochta do dhiúscairt na Roinne i gcás sócmhainní foirgníochta a luacháladh ag €63.02 milliún agus aistriú réadmhaoine a luacháladh ag €1.785 milliún chuig an Roinn faoin gcomhaontú slánaíochta sásaimh.

2.2 Sócmhainní Caipitil

	Talamh agus foirgnimh	**Troscán agus feisteas**	**Trealamh oifige**	**Iomlán**
	€000	**€000**	**€000**	**€000**
Ollsócmhainní				
Costas nó luacháil ag 1 Eanáir 2016	69,726	7,465	17,781	94,972
Breiseanna	88,204	24	2,716	90,944
Diúscairtí[a]	(63,020)	(3)	(210)	(63,233)
Costas nó luacháil ag 31 Nollaig 2016	94,910	7,486	20,287	122,683
Dímheas carntha				
Iarmhéid tosaigh ag 1 Eanáir 2016	—	7,192	16,423	23,615
Dímheas i leith na bliana	—	60	720	780
Dímheas ar dhiúscairtí	—	(3)	(207)	(210)
Dímheas carnach ag 31 Nollaig 2016	—	7,249	16,936	24,185
Glansócmhainní ag 31 Nollaig 2016	**94,910**	**237**	**3,351**	**98,498**
Glansócmhainní ag 31 Nollaig 2015	**69,726**	**273**	**1,358**	**71,357**

[a.] Caitheann an Roinn le haistriú rialú sócmhainne chuig údarás scoile sa chuntas seo mar dhiúscairt do chuspóírí cuntasaíochta. Níos aistríodh an úinéireacht. Seo a leanas na scoileanna a aistríodh i rith 2016:

Ainm na Scoile	Luacháil €
Gaelscoil Thulach na nÓg, Dún na Bóinne, Co. na Mí	5,595,756
Scoil Náisiúnta an Iomaire, An Choill Mhór, Contae na Gaillimhe	2,744,063
Scoil Náisiúnta Oideachas le Chéile Thulaigh Mhóir, Contae Uíbh Fhailí.	4,432,962
Scoil Oideachas le Chéile Chill Mhantáin, Baile an Oiriún, Contae Chill Mhantáin	5,845,789
Scoil Caitlín Maude, Tamhlacht, Baile Átha Cliath 24	5,101,985
Bunscoil na Cabraí, Baile Átha Cliath 7.	4,273,140
Scoil Náisiúnta Oideachas le Chéile na hEascrach, Leamhcán, Co. Bhaile Átha Cliath.	1,953,000
Scoil Náisiúnta Buachaillí Naomh Corbán, Nás, Co. Chill Dara	81,667
Gaelscoil Mhainistir na Corann, Mainistir na Corann, Contae Chorcaí	3,771,297
Scoil Náisiúnta Chaomháin Torrchoill, Torrchoill, Loch Garman	10
Coláiste Bhaile Mhic Éinigh, Droichead Átha, Contae Lú	14,790,440
Coláiste Naomh Aingeal, Cnoc Phádraig, Corcaigh	14,036,929
Meánscoil Iognáid Rís, Nás, Contae Chill Dara	163,333
Scoil Náisiúnta Naomh Pádraig/Scoil Bríd Naofa, Béal an Átha Móir, Co. Liatroma	230,000
Iomlán	**63,020,371**

Nóta Ginearálta Faisnéise

1. An Chéad Leibhéal

1.1 Ba é 3,252 líon iomlán na scoileanna náisiúnta a bhí ag obair ag 31 Nollaig 2016. Cé is moite de 1.3 (i) go 1.3 (iii) thuas, scoileanna sainchreidmheacha is ea a bhformhór agus tá siad faoi úinéireacht an údaráis dheoisigh ábhartha.

1.2 Is leis an Aire Oideachais agus Scileanna 59 láithreán an chéad leibhéil agus tá siad á rialú/mbainistiú ag an Aire Oideachais agus Scileanna.

1.3 (i) Tá 72 Gaelscoil agus 33 scoil ilchreidmheach ag feidhmiú ar láithreáin, ar leis an Aire Oideachais agus Scileanna iad, i gcóiríocht bhuan nó i gcóiríocht shealadach agus á rialú/mbainistiú ag boird bhainistíochta. Tá tri cinn de phobalscoileanna náisiúnta ag feidhmiú ar láithreáin, ar leis an Aire Oideachais agus Scileanna iad, i gcóiríocht bhuan nó i gcóiríocht shealadach agus á rialú/mbainistiú ag bainisteoir amháin arna cheapadh ag an Aire Oideachais agus Scileanna, ag feitheamh ar bhord bainistíochta a bheith ceaptha.

1.3 (ii) Tá ceithre láithreán il-sainchreidmheacha agus láithreán agus foirgnimh do scoil Chaitliceach amháin i seilbh an Aire Oideachais agus Scileanna faoi chomhaontuithe léis fhadtéarmaigh ach déanann boird bhainistíochta iad a rialú/a bhainistiú.

1.3 (iii) Tá naoi modhscoil, ar leis an Stát iad nó atá léasaithe ag an Stát, á rialú/mbainistiú ag boird bhainistíochta.

1.4 Tar éis achtú Acht na Leanaí 2001, bhí scoil choinneála amháin dílsithe i gcónaí san Aire Oideachais agus Scileanna. Tá an scoil seo á aistriú faoi láthair chuig an nGníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach (Tusla). Bord bainistíochta is ea a bhainistíonn an scoil.

1.5 Tá an tAire ar dhuine de bheirt ráthóirí Middletown Centre for Autism (Holdings) Limited,comhlacht atá teoranta ag ráthaíocht, ar leo agus a choinníonn réadmhaoin i gCo. Ard Mhacha, a úsáidtear le haghaidh Middletown Centre for Autism.

2. Dara leibhéal

2.1 Is leis an Aire Oideachais agus Scileanna 25 láithreán i gcomhair scoileanna dara leibhéal agus tá siad seo á rialú/mbainistiú ag an Aire Oideachais agus Scileanna.

2.1(i) Tá 14 scoil chuimsitheacha, 82 phobalscoil agus ceithre mheánscoil, ar leis an Aire Oideachais agus Scileanna iad, á rialú/mbainistiú ag boird bhainistíochta.

2.1(ii) Tá 240 gairmscoil dílsithe i mboird oideachais agus oiliúna faoin Acht um Boird Oideachais agus Oiliúna 2013.

2.1(iii) Tá 370 meánscoil faoi úinéireacht phríobháideach.

2.3 Sócmhainní Caipitil faoi Fhorbairt

	Conarthaí tógála	**Feidhmchláir ríomhaire intí**	**Iomláin**
	€000	**€000**	**€000**
Iarmhéid Tugtha ar Aghaidh ag 1 Eanáir 2016	80,805	1,559	82,364
Íocaíochtaí airgid don bhliain	111,338	787	112,125
Aistrithe chun clár na sócmhainní	(52,046)	(2,322)	(54,368)
Iarmhéid ag 31 Nollaig 2016	**140,097**	**24**	**140,121**

2.4 Banc agus airgead tirim

ag 31 Nollaig	2016	2015
	€000	€000
Iarmhéideanna PMG agus airgead	22,255	72,278
Bainc thráchtála	449	239
Mionairgead	3	3
	22,707	**72,520**

2.5 Réamhíocaíochtaí

ag 31 Nollaig	2016	2015
	€000	€000
Réamhíocaíocht le hInstitiúid Teicneolaíochta Phort Láirge[a]	9,934	—
Réamhíocaíocht le Bus Éireann – iompar scoile[b]	1,306	—
Cíos chóiríocht shealadach scoile	2,729	—
Ceannach suíomhanna	2,135	—
Eile	838	1,014
	16,942	**1,014**

[a] Níor áiríodh an réamhíocaíocht le hInstitiúid Teicneolaíochta Phort Láirge roimhe seo sna réamhíocaíochtaí. Ba é €10,836,640 an t-iarmhéid i 2015.

[b] Níor áiríodh an réamhíocaíocht le Bus Éireann roimhe seo sna réamhíocaíochtaí. Ba é €1,342,000 an t-iarmhéid i 2015.

2.6 Iarmhéideanna Dochair Eile

ag 31 Nollaig	2016	2015
	€000	€000
Íocaíochtaí gníomhaireachta le hOifig na nOibreacha Poiblí	57	121
Íocaíochtaí anonn aoisliúntais	—	3
Tuarastail in-aisíoctha	193	214
Clár Leathanbhanda na Scoileanna	1,440	1,440
Pasanna taistil	258	247
Dlite ón Stát	4	2
Aisíocaíocht costais oifigí comhroinnte	102	99
An scéim um rothaíocht chun na hoibre	59	56
Fionraí párolla	—	180
Réamhíocaíochtaí taistil agus cothabhála	49	82
Dlite ón gCuntas Speisialta Sásaimh	43	898
Eile	—	231
	2,205	**3,573**

2.7 Iarmhéideanna Creidmheasa Eile

ag 31 Nollaig	**2016**	**2015**
	€000	**€000**
Dlite don Stát	12	25,933
Aisíocaíocht pinsin	114	58
Clár tógála fuinnimh	319	394
Cuntas um rialú fáltas neamh-leithdháilte	—	19
An scéim um rothaíocht chun na hoibre	4	2
Íocaíochtaí anonn aoisliúntais	219	—
Eile	120	42
	788	**26,448**

2.8 Glandliteanas don Státchiste

ag 31 Nollaig	**2016**	**2015**
	€000	**€000**
Barrachas le géilleadh	14,647	9,229
Deontas neamhtharraingthe ón Státchiste	(4,267)	(5,848)
Glandliteanas don Státchiste	**10,380**	**3,381**
Arna n-ionadú ag:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	22,707	72,520
Iarmhéideanna eile dochair	2,201	3,571
Dlite ón Stát	4	2
Méideanna dlite ón AE	23	15
	24,935	76,108
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(12)	(25,933)
Réamhíocaíochtaí a fuarthas ón AE	(13,767)	(46,279)
Iarmhéideanna creidmheasa eile	(776)	(515)
	(14,555)	(72,727)
	10,380	**3,381**

2.9 Ceangaltais

ag 31 Nollaig	2016	2015
	€000	€000
a) Ceangaltais iltaobhacha		
Soláthar earraí agus seirbhísí	106	30
Cláir deontais [a]	3,129,058	3,001,367
Cláir deontais caipitil [b]	13,863	16,610
Tionscadail chaipitil [c]	439,073	587,600
Comhpháirtíochtaí poiblí príobháideacha	1,619,222	1,426,400
Iomlán na gceangaltas atá infheidhmithe le dlí	**5,201,322**	**5,032,007**

[a] Is ionann ceangaltais an chláir deontais méid vótáilte na ndeontas neamhchaipitil do 2017 (2015: méid a vótáladh do 2016).

[b] Baineann na cláir deontais chaipitil le deontais a íocfar le comhlachtaí coimirce as tionscadail chaipitil ar nós ollscoileanna, institiúidí teicneolaíochta agus boird oideachais agus oiliúna.

[c] Tionscadail chaipitil atá faoi bhainistíocht agus maoirseacht na Roinne.

b) Cláir deontais caipitil	**2016**	**2015**
	€000	€000
Iarmhéid tosaigh	16,610	13,128
Cistiú nua deontais sa bhliain	6,559	4,157
Deontais a íocadh sa bhliain	(9,306)	(675)
Iarmhéid deiridh	**13,863**	**16,610**

c) Mórcheangaltais chaipitil

Tionscadail chaipitil a bhfuil €12,697,380 níos mó de chaiteachas i gceist iontu

	Caiteachas carnach go 31 Nollaig 2015	Caiteachas i 2016	Ceangaltais tionscadail i mblianta dá éis	Caitheamh iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2016	Caitheamh iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2015
	€000	€000	€000	€000	€000
Fo-mhírcheann D.3					
1. Meánscoil Oideachas le Chéile Hansfield, Baile Átha Cliath 15	11,387	5,208	268	16,863	16,438
2. Campas Charraig Phiarais	14,500	89	183	14,772	14,747
3. Scoil Naomh Colmcille, Baile Átha Cliath 16	16,238	–	589	16,827	16,827
4. Pobalcholáiste Ard Gioláin, Baile Brigín, Co. Bhaile Átha Cliath	13,341	200	48	13,589	13,589
5. Meánscoil Theampall na Carraige, Cill Mhantáin	12,596	89	120	12,805	12,806
6. Colaiste Ghlór na Mara, Baile Brigín, Baile Átha Cliath	1,614	13,303	1,455	16,372	16,372
7. Bunscoil Naomh Eoin, Droichead Átha, Co. Lú	2,680	4,807	6,994	14,481	14,279
8. Meánscoil Le Chéile, Mullach Eadraid, Baile Átha Cliath 15.	688	14,304	1,290	16,282	16,282
9. Scoil Pharóiste Port Laoise, Contae Laoise	4,281	4,914	3,802	12,997	–
10. Coláiste San Aingeal, Corcaigh	11,868	1,171	283	13,322	–
11. Scoil Chuimsitheach na Páirce Nua, An Charraig Dhubh, Co. Bhaile Átha Cliath	13,687	–	169	13,856	–
12. Bunscoil Charraig Uí Leighin, Contae Chorcaí	–	8,966	4,281	13,247	–
13. Coláiste Dhún an Rí, Dún an Rí, An Cabhán[a]	–	4,666	10,107	14,773	–
Fo-iomlán D.3	**102,880**	**57,717**	**29,589**	**190,186**	**121,340**
Fo-mhírcheann D.4					
14. Campas Ghráinseach Gormáin - bonneagar suímh agus riocht phoiblí	30,073	2,213	–	32,286	30,078
Fo-iomlán D.4	**30,073**	**2,213**	**–**	**32,286**	**30,078**
Iomlán	**132,953**	**59,930**	**29,589**	**222,472**	**151,418**

[a] Cuireadh tús le dhá thionscadal nua scoile i 2016 – iar-bhunscoil Charraig Uí Leighin agus Coláiste Dhún an Rí, an Cabhán.

Difríochtaí suntasacha

Mínítear thíos cásanna inar mhéadaigh an caiteachas iomlán réamh-mheasta de bhreis is €500,000 ó 2015 go 2016.

Tionscadal	Costas iomlán réamh-mheasta (méadú) i 2016 €000	Míniú
9. Scoil Pharóiste Port Laoise, Contae Laoise	(12,997)	De thaisme, níor cuireadh €13 milliún de chaiteachas iomlán réamh-mheasta ag deireadh 2015 san áireamh i liosta na dtionscadal 2015 a sháraigh €12,697,380 de bhrí gur fágadh €748,600 de chaiteachas táillí ar lár nuair a bhí costais 2015 an tionscadail á ríomh.
10. Coláiste San Aingeal, Corcaigh	(13,322)	Bhí €12.4 milliún de chaiteachas iomlán réamh-mheasta ag deireadh 2015 faoi bhun na tairsí le cur san áireamh i liosta tionscadal 2015 a sháraigh €12,697,380. Sroicheadh an tairseach i 2016 de bhrí gur ceadaíodh €902,400 d'oibreacha agus táillí breise.
11. Scoil Chuimsitheach na Páirce Nua, An Charraig Dhubh, Co. Bhaile Átha Cliath	(13,856)	De thaisme, níor cuireadh €13.8 milliún de chaiteachas iomlán ag deireadh 2015 san áireamh i liosta na dtionscadal 2015 a sháraigh €12,697,380 de bhrí gur fágadh €1.3 milliún de chaiteachas táillí ar lár nuair a bhí costais an tionscadail iomláin á ríomh.
14. Campas Ghráinseach Gormáin - bonneagar suímh agus riocht phoiblí	(2,208)	Is é Gníomhaireacht Forbartha Ghráinseach Gormáin a bhainistíonn forbairt campais Ghráinseach Gormáin le cistiú ón Roinn agus ó fhoinsí eile - lena n-áirítear Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath. Cé gur gheall an Roinn íoc as roinnt míreanna den fhorbairt, is i dtaca le bonneagar suímh agus riocht phoiblí amháin a sháraíonn a cheangaltas €12.6 milliún – agus mar sin ní mór é a nochtadh sa nóta seo. I rith 2016, d'aontaigh an Roinn an méid airgid a chuireann sé le bonneagar suímh agus riocht phoiblí a mhéadú chun costas breise a tháinig as socrúchán comhréitigh idir an Ghníomhaireacht agus an conraitheoir a mhaoiniú. Mhéadaigh an Roinn an méid a chuireann sé le bonneagar suímh agus riocht phoiblí tar éis athbhreithniú ar na socruithe maoinithe i gcás míreanna éagsúla den fhorbairt. Rinneadh laghdú coibhéiseach i gceangaltas na Roinne ar thionscadail eile de chuid na Gráinsí Gormáin – a bheidh á maoiniú anois ag Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath – nuair a méadaíodh ceangaltas iomlán na Roinne i leith bonneagar suímh agus riocht phoiblí de €2.2 milliún.

d) Costas na dTionscadal Comhpháirtíochtaí Príobháidí Poiblí

Tá ocht gconradh faoi leith déanta ag an Roinn go dtí seo chun cóiríocht oideachais a dhearadh, a thógáil, a mhaoiniú, a chothabháil agus a oibriú faoi shamhail na Comhpháirtíochta Príobháidí Poiblí (CPP). Is socruithe struchtúrtha idir comhlachtaí earnála poiblí agus infheisteoirí earnála príobháidí iad CPPanna ar mhaithe le tionscadail bhonneagair a sholáthar a chuirfí ar fáil, murach sin, trí mheicníochtaí traidisiúnta soláthair agus an caiteachas ar fad a bhaineann le tógáil le cur ar fáil roimh ré. Íocann an Roinn na costais i bhfoirm muirir aonadacha mhíosúla thar thréimhse 25 bliain, agus íoctar an chéad mhuirear aonadach a luaithe a bhíonn an fhoirgníocht déanta.

	Caiteachas go 31 Nollaig 2015	Caiteachas i 2016	Ceangaltais atá infheidhmithe le dlí le comhlíonadh i mbliana dá éis	Iomlán an tionscadail 2016	Iomlán an tionscadail 2015 athluaite[a]
	€000	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
1. CPP Choláiste Náisiúnta Mara na hÉireann	104,600	7,741	75,484	187,825	188,200
2. Dornán Cúig Threoirscoil	150,500	10,832	129,139	290,471	291,800
3. Scoil Cheoil Chorcaí	77,100	8,277	137,046	222,423	221,900
4. An Chéad Dornán Scoileanna CPP	54,600	9,099	181,937	245,636	246,300
5. An Dara Dornán Scoileanna CPP	63,400	12,295	266,728	342,423	344,400
6. An Tríú Dornán Scoileanna CPP	40,600	14,767	355,036	410,403	412,000
7. An Ceathrú Dornán Scoileanna CPP	—	13,967	205,348	219,315	212,600
8. An Cúigiú Dornán Scoileanna CPP[b]	—	—	268,504	268,504	—
	490,800	**76,978**	**1,619,222**	**2,187,000**	**1,917,200**

[a] D'ordaigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe go n-aicmeofaí gach íocaíocht de mhuirear aonadach mar chaipiteal do chuspóirí cuntasaíochta i gcás gach caiteachais ó 2016 ar aghaidh. Athluadh iomlána na dtionscadal do 2015 sa tábla thuas chun muirir aonadacha neamhchaiptil a bhí fágtha as an áireamh roimhe seo a chur san áireamh.

[b] Ba in Iúil 2016 a síníodh an conradh don Chúigiú Dornán Scoileanna.

Difríochtaí suntasacha

Mínítear thíos cásanna inar mhéadaigh an caiteachas iomlán réamh-mheasta de bhreis is €500,000 ó 2015 go 2016.

Tionscadal	**Costas iomlán réamh-mheasta (méadú)/laghdú i 2016** **€000**	**Míniú**
2. Dornán Cúig Threoirscoil	1,329	Is toradh é an laghdú seo ar an athbhreithniú bliantúil ar réamh-mheastacháin muirir aonadaigh don dornán, a ghintear sa chéad áit le linn athbhreithniú bliantúil innéacsaithe. I gcás an Dornáin Treoirscoileanna, tá céatadán níos airde den mhuirear aonadach faoi réir innéacsú ná mar is amhlaidh i gcás na ndornán eile. Ina fhianaise sin, tá céim níos airde luaineachta ó bhliain go bliain sna réamh-mheastacháin don dornán seo.
3. Scoil Cheoil Chorcaí	(523)	Is toradh é an laghdú seo ar an athbhreithniú bliantúil ar réamh-mheastacháin muirir aonadaigh don dornán, a ghintear sa chéad áit le linn athbhreithniú bliantúil innéacsaithe.
4. An Chéad Dornán Scoileanna CPP	664	Is toradh é an laghdú seo ar an athbhreithniú bliantúil ar réamh-mheastacháin muirir aonadaigh don dornán, a ghintear sa chéad áit le linn athbhreithniú bliantúil innéacsaithe.
5. An Dara Dornán Scoileanna CPP	1,977	Is toradh é an laghdú seo ar an athbhreithniú bliantúil ar réamh-mheastacháin muirir aonadaigh don dornán, a ghintear sa chéad áit le linn athbhreithniú bliantúil innéacsaithe.
6. An Triú Dornán Scoileanna CPP	1,597	Is toradh é an laghdú seo ar an athbhreithniú bliantúil ar réamh-mheastacháin muirir aonadaigh don dornán, a ghintear sa chéad áit le linn athbhreithniú bliantúil innéacsaithe.
7. An Ceathrú Dornán Scoileanna CPP	(6,715)	Sna chéad réamh-mheastacháin don dornán seo (trínar gineadh costais réamh-mheasta 2015), níorbh fhéidir an chuid den mhuirear aonadach a bhí innéacsaithe a thuar. Tá cinnteacht níos mó ann ó cuireadh tús leis na seirbhísí maidir leis an gcuid den mhuirear aonadach atá faoi réir innéacsú.

Nóta ar Chomhpháirtíochtaí Príobháideacha Poiblí (CPP)

An Coláiste Náisiúnta Muirí

Tugadh Tionscadal CPP Choláiste Náisiúnta Mara na hÉireann chun críche i nDeireadh Fómhair 2004. Ba é Coláiste Náisiúnta Mara na hÉireann an chéad CPP tríú leibhéal a críochnaíodh agus a chuaigh i mbun oibrithe in Éirinn. Cuireann an coláiste saoráidí úrscothacha oideachais agus oiliúna ar fáil chun freastal ar riachtanais Institiúid Teicneolaíochta Chorcaí agus ar riachtanais neamh-mhíleata Sheirbhís Chabhlaigh na hÉireann.

CPP Cúig Threoirscoil

Tá na cúig iar-bhunscoil lonnaithe i nDún Mánmhaí agus i mBaile an Chollaigh, Co. Chorcaí, i dTobar an Choire, Co. Shligigh, i gCluain Eois, Co. Mhuineacháin, agus i Sionainn, Co. an Chláir. Rinneadh an conradh i leith CPP Cúig Threoirscoil a shíniú le Tionscadail Jarvis Ltd. i Samhain 2001. Thosaigh tréimhse oibriúcháin na scoileanna in Eanáir 2003.

Scoil Cheoil Chorcaí

Ba i Meán Fómhair 2005 a síníodh conradh le Hochtief Developments UK Ltd. chun Scoil Cheoil Chorcaí a dhearadh, a thógáil, a mhaoiniú agus a oibriú. Críochnaíodh Scoil Cheoil Chorcaí in Iúil 2007.

An Chéad Dornán Scoileanna CPP

Ba i Márta 2009 a síníodh conradh le Comhpháirtíochtaí Maquarie ar son na hÉireann (Maquarie Partnerships for Ireland) chun na ceithre iarbhunscoil i bPort Laoise, Contae Laoise (dhá scoil), i mBeannchar agus ar an bhFéar Bán (an dá cheann acu i gContae Uíbh Fhailí) a dhearadh, a thógáil, a mhaoiniú agus a oibriú. Thosaigh gach ceann de na ceithre scoil seo ag feidhmiú i Meán Fómhair 2010.

An Dara Dornán Scoileanna CPP

Ba i Meitheamh 2010 a síníodh conradh le Comhpháirtíochtaí Maquarie ar son na hÉireann (Maquarie Partnerships for Ireland) chun cúig iar-bhunscoil agus bunscoil amháin a dhearadh, a thógáil, a mhaoiniú agus a oibriú i gCill Mhantáin,Co. Chill Mhantáin, Baile Átha Buí, Co. na Mí, Chill Dara, Co. Chill Dara, Mainistir na Féile, Co. Luimnigh agus Beanntraí, Co. Chorcaí (dhá scoil). Thosaigh gach ceann de na sé scoil seo ag feidhmiú amach i ndeireadh na bliana 2011.

An Tríú Dornán Scoileanna CPP

Seacht n-iar-bhunscoil agus bunscoil amháin atá sa Triú Dornán Scoileanna CPP. Tá siad suite i mBéal an Átha Móir, Co. Liatroma; Leitir Ceanainn, Co. Dhún na nGall; Guaire, Co. Loch Garman; Dabhach Uisce, Co. na Gaillimhe (2 scoil); Dún, Co. Luimnigh; Trá Mhór, Co. Phort Láirge; agus Baile Átha Luain, Co. na hIarmhí. Ba i Samhain 2012 a síníodh conradh le CPP BAM chun na scoileanna a dhearadh, a thógáil, a mhaoiniú, a oibriú agus a chothabháil. Thosaigh gach ceann de na hocht scoil seo ag feidhmiú idir Samhain 2013 agus Bealtaine 2014.

An Ceathrú Dornán Scoileanna CPP

Ceithre iar-bhunscoil atá sa Cheathrú Dornán Scoileanna CPP. Tá siad suite i dTulla, Co. an Chláir, Sciobairín, Co. Chorcaí, Dún Dealgan, Co. Lú agus Carraig na Siúire, Co. Thiobraid Árann. Ba i Nollaig 2014 a síníodh conradh le CPP BAM chun ceithre iar-bhunscoil a dhearadh, a thógáil, a mhaoiniú, a oibriú agus a chothabháil. Thosaigh gach ceann de na scoileanna seo ag feidhmiú idir Márta agus Bealtaine 2016.

An Cúigiú Dornán Scoileanna CPP

Ceithre iar-bhunscoil agus bunscoil amháin atá sa Chúigiú Dornán Scoileanna CPP. Tá siad suite i gCeatharlach; Ceanannas Mór, Co. na Mí; Bré, Co. Chill Mhantáin (dhá scoil); agus Loch Garman. Ba in Iúil 2016 a síníodh an conradh chun na scoileanna a dhearadh, a thógáil, a mhaoiniú, a oibriú agus a chothabháil. Tá na scoileanna á dtógáil faoi láthair agus meastar go mbeidh siad críochnaithe agus réidh le tabhairt ar láimh idir an ceathrú ráithe de 2017 agus an chéad ráithe de 2018.

2.10 Dliteanas tagtha chun aibíochta

ag 31 Nollaig	**2016** **€000**	**2015** **€000**
Meastachán de dhliteanais tagtha chun aibíochta nár scaoileadh ag deireadh bliana	268	99

3 Caiteachas ar Chláir de réir an Fho-mhírchinn

I gcomhlíonadh na Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí agus le ceadú na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe bhain an Roinn Oideachais agus Scileanna feidhm as próiseas airgeadais ar a dtugtar vírimint i 2016, amhail a rinneadh i mblianta eile. Chuir an próiseas víriminte ar chumas na Roinne fónamh a bhaint as coigilteas i bhfo-mhírcheann amháin nó níos mó ná fo-mhírcheann amháin chun riar ar róchaiteachas i bhfo-mhírchinn eile i Vóta 26. I bhfianaise an fhaireacháin leanúnaigh ar threochtaí caiteachais sa Roinn, baineadh feidhm as vírimint i dtaca le fo-mhírchinn áirithe ina ndeachaigh, mar shampla, scéimeanna/tionscadail chun cinn ní ba thapúla ná mar a tuaradh i dtosach nó ina raibh éileamh/costais sa bhliain 2016 ní ba mhó ná mar a measadh i dtosach.

			2016 Suim soláthraithe sa mheastachán €000	2016 Suim soláthraithe sa mheastachán €000	2016 Toradh €000	2015 Toradh €000
A	**Oideachas Chéad Leibhéal, Dara Leibhéal agus Luathbhlianta**					
A.1	Riarachán – pá			57,725	55,194	55,210
A.2	Riarachán – neamhphá			10,735	9,850	10,462
A.3	Tuarastail, pá agus liúntais (íocaíochtaí teagmhasacha san áireamh) de chuid bunmhúinteoirí					
		Bunaidh	2,162,512			
		Forlíontach	(24,000)	2,138,512	2,132,039	2,150,935
A.4	Tuarastail, pá agus liúntais (íocaíochtaí teagmhasacha san áireamh) de chuid múinteoirí meánscoile, scoileanna cuimsitheacha agus pobalscoileanna			1,131,836	1,111,028	1,098,989
A.5	Deontais le boird oideachais agus oiliúna maidir le tuarastail múinteoirí			597,857	596,327	571,039
A.6	Tuarastail, pá agus liúntais (íocaíochtaí teagmhasacha san áireamh) de chuid cúntóirí riachtanas speisialta i mbunscoileanna agus iar-bhunscoileanna			428,612	428,290	413,093
A.7	Tuarastail, pá agus liúntais (íocaíochtaí teagmhasacha san áireamh) de chuid baill foirne neamhtheagaisc i mbunscoileanna agus iar-bhunscoileanna (gan cúntóirí riachtanas speisialta a chur san áireamh)			104,506	99,879	102,546
A.8	Aoisliúntas srl, i gcás baill foirne teagaisc agus neamhtheagaisc					
		Bunaidh	1,037,495			
		Forlíontach	37,000	1,074,495	1,069,993	1,083,573
A.9	Seirbhísí iompar scoile			175,000	182,188	172,955
A.10	Deontais (lena n-áirítear caipitlíocht) iníoctha le bunscoileanna agus iar-bhunscoileanna, boird oideachais agus oiliúna agus eagraíochtaí agus forais oideachais eile					
		Bunaidh	430,168			
		Forlíontach	(6,000)	424,168	432,468	417,719
A.11	Deontais do chomhlachtaí oideachais a oibríonn in earnálacha an bhunoideachais agus an iar-bhunoideachais			72,524	73,101	80,916
A.12	Oiliúint múinteoirí			27,900	22,606	22,803
A.13	Íocaíochtaí maidir le sásamh i leith foras cónaithe agus costais a bhain leis an gCoimisiún um Dhrochúsáid Leanaí			4,050	4,403	13,806
A.14	Deontais agus seirbhísí ilghnéitheacha			42,166	41,441	26,619
				6,290,086	**6,258,807**	**6,220,665**

Éagsúlachtaí suntasacha

Ar an iomlán, ba lú de €31.3 milliún an t-ollchaiteachas i ndáil le Clár A ná mar a soláthraíodh. Tugtar míniú thíos maidir le gach mírcheann inarbh í an difríocht idir an tsuim a measadh agus an toradh ná méid ba mhó ná €100,000 agus inarbh éard a bhí sa toradh ná breis agus 5% amach ón tsuim a measadh.

Tugtar míniú, leis, maidir le Fo-mhírchinn A.3 agus A.10 a bhí mar ábhair le meastacháin forlíontacha laghdaithe agus A.8 a fuair meastachán forlíontach méadaithe.

Cur síos	Níos lú/(mó) ná an bunmheastachán €000	Míniú
Tuarastail, pá agus liúntais (íocaíochtaí teagmhasacha san áireamh) de chuid bunmhúinteoirí	30,473	Méadaíodh an bunmheastachán de €2,162,512,000 le meastachán forlíontach de €24 milliún go €2,138,512,000. Tharla laghdú ar an bhfo-mhírcheann seo de bharr costais réamh-mheasta tuarastail agus liúntais agus ionadaíochta a bheith níos lú ná mar a bhí súil leis, lena n-áirítear tionchar measta íocaíochtaí scoir, dátaí ceapacháin, breiseanna, saoire neamhíoctha srl, rudaí is deacair a réamh-mheas i ngeall ar a chasta atá an párolla. Áirítear ar nithe eile a raibh tionchar acu ar an bhfigiúr deiridh, riaráiste aon uaire iníoctha le múinteoirí ionaid a bheith níos lú ná mar a bhí measta agus ceisteanna amaithe maidir le próiseáil athraithe ar ar ÁSPC an fhostóra ag éirí as athrú ar Aicme ÁSPC (ó D go A) i gcás daoine áirithe, athrú a phróiseálfar anois i 2017. Ba é €2,132,039,000 an toradh deiridh, nó 0.3% de laghdú ar an leithdháileadh deiridh.
Aoisliúntas srl, i gcás baill foirne teagaisc agus neamhtheagaisc	(32,498)	Méadaíodh an bunmheastachán de €1,037,495,000 le meastachán forlíontach de €37 milliún go €1,074,495,000. B'éigean an méadú a dhéanamh chun costais ag éirí as cnapshuimeanna agus aiscí scoir a íoc i gcás 500 duine breise a chuaigh ar scor ná mar a bhí measta sa leithdháileadh bunaidh d'earnáil an chéad agus an dara leibhéal. Ba é €1,069,993,000 an toradh deiridh, nó 0.4% de laghdú ar an leithdháileadh deiridh.

Cur síos	Níos lú/(mó) ná an bunmheastachán €000	Míniú
Deontais (lena n-áirítear caipitíocht) iníoctha le bunscoileanna agus iar-bhunscoileanna, boird oideachais agus oiliúna agus eagraíochtaí agus forais oideachais eile	(2,300)	Méadaíodh an bunmheastachán de €430,168,000 le meastachán forlíontach de €6 milliún go €424,168,000. Tháinig laghdú ar an bhfo-mhírcheann seo go príomha de bharr íocaíochtaí ag éirí as moladh an eadránaí maidir le méaduithe pá do rúnaithe agus airígh scoile, a mhaoinítear le deontas, a thabhairt isteach de réir a chéile. Ní raibh céimeanna 2017 go 2019 de mholadh an Eadránaí iníoctha i 2016. Rinneadh coigilteas eile de bharr tarraingt anuas níos ísle ná mar a rabhthas ag súil leis ón bhForas Taighde ar Oideachas i ngeall ar thionscadail áirithe a bheith curtha siar agus foireann a earcú do thionscadail nua. Áirítear ar an toradh deireanach €9 milliún de dheontais bhreise a rinneadh leis na boird oideachais agus oiliúna i Nollaig 2016 maidir le caiteachas neamhphá – as ar lean €2.3 milliún de róchaitheamh i gcomparáid leis an Meastachán bunaidh. Ba é €432,468,000 an toradh deiridh, nó 2% de mhéadú ar an leithdháileadh deiridh.
Oiliúint Múinteoirí	5,294	Rinneadh an €5.3 milliún de choigilteas de bharr costas níos ísle ná mar a rabhthas ag súil leis i gcás forbairt ghairmiúil leanúnach i dtaca le hAthchóiriú na Sraithe Sóisearaí agus tionscadail eile lena n-áirítear an clár TL21 (Múineadh agus Foghlaim don 21ú hAois), Duaiseanna do Scoileanna Gníomhacha agus tionscadal na Cairte Ealaíon; laghdú ar úsáid roinnt scéimeanna tacaíochta agus laghdú ar na costais de bhrí nár líonadh cúrsaí áirithe go hiomlán; ní thosóidh an cúrsa iarchéime san Ionad do Cheannaireacht Scoile go dtí Meán Fómhair 2017; athraithe ar an mbliain fhéilire don bhuiséad Ionduchtaithe do Mhúinteoirí agus ceanglas ar ionaid múinteoirí laghdú a dhéanamh ar chistí carntha as ar lean táille laghdaithe ar an bhfo-mhírcheann.
Íocaíochtaí maidir le sásamh i leith foras cónaithe agus costais a bhain leis an gCoimisiún um Dhrochúsáid Leanaí	(353)	Tháinig an barrachas chun cinn de bhrí nár scoir an Bord Sásamh d'oibríochtaí i 2016 mar a raibh súil leis.

		2016		2015
		Suim soláthraithe sa mheastachán	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
B	**Forbairt scileanna**			
B.1	Riarachán – pá	3,234	3,141	3,568
B.2	Riarachán – neamhphá	682	684	773
B.3	Deontais do SOLAS maidir le riarachán agus costais ghinearálta	23,588	23,588	23,588
B.4	Tacaí Chiste Sóisialta na hEorpa agus Tacaí an Chiste Eorpaigh um Choigeartú don Domhandú (CECD)	650	84	480
B.5	Deontais do SOLAS maidir le gníomhaíochtaí breisoideachais agus oiliúna	272,655	272,147	265,999
B.6	Deontas do Dhearbhú Cáilíochta agus Cáilíochtaí Éireann (QQI)	5,400	3,414	3,600
B.7	Aoisliúntas srl. iníoctha le hiarbhaill FÁS, SOLAS agus na Comhairle Oiliúna (AnCO)	32,600	32,500	31,626
B.8	Deontais agus seirbhísí ilghnéitheacha	25	30	2
B.9	Seirbhísí Scileanna Réigiúnacha FORA	1,000	624	–
		339,834	**336,212**	**329,636**

Difríochtaí suntasacha

Ar an iomlán, ba lú de €3.6 milliún an t-ollchaiteachas i ndáil le Clár B ná mar a soláthraíodh. Tugtar míniú thíos maidir le gach mírcheann inarbh í an difríocht idir an tsuim a measadh agus an toradh ná méid ba mhó ná €100,000 agus inarbh éard a bhí sa toradh ná breis agus 5% amach ón tsuim a measadh.

Cur síos	Níos lú/(mó) ná an bunmheastachán €000	Míniú
Tacaí Chiste Sóisialta na hEorpa agus Tacaí an Chiste Eorpaigh um Choigeartú don Domhandú (CECD)	566	Rinneadh an €0.6 mhilliún de choigilteas de bharr moill ar chonradh lárnach i gcás córas IT a theastaigh do chistí AE agus glacadh níos ísle ná mar a bhí súil leis ar thacaíochtaí maidir le roinnt clár CECD.
Deontas do Dhearbhú Cáilíochta agus Cáilíochtaí Éireann (QQI)	1,986	Rinneadh an €2 mhilliún de choigilteas go príomha de bharr éileamh laghdaithe ar chistiú Státchiste i ngeall ar mhéaduithe ar chiste ó fhoinsí eile, dul ar scor a bheith curtha siar agus roinnt folúntas foirne.
Seirbhísí Scileanna Réigiúnacha FORA	376	Rinneadh an €0.38 de choigilteas de bharr moill ar Bhainisteoir Réigiúnach Scileanna a cheapadh.

				2016		2015
		Suim soláthraithe sa mheastachán		Toradh		Toradh
		€000	€000	€000		€000
C	**Ardoideachas**					
C.1	Riarachán – pá		4,362	4,207		3,898
C.2	Riarachán – neamhphá		918	900		845
C.3	Deontas i gcabhair do chostais ghinearálta an Údaráis um Ardoideachas		5,729	5,729		5,394
C.4	Deontais ghinearálta reatha d' ollscoileanna, institiúidí teicneolaíochta agus institiúidí ainmnithe eile ardoideachais		928,389	938,833		922,849
C.5	Coláistí oiliúna do bhunmhúinteoirí – ach amháin iad siúd a mhaoinítear tríd an Údarás um Ardoideachas		8,444	7,465		7,984
C.6	Ospidéal Déadliachta Bhaile Átha Cliath (deontas)		10,471	10,471		10,471
C.7	Institiúid Ard-Léinn Bhaile Átha Cliath (deontas)		6,256	6,256		6,136
C.8	Acadamh Ríoga Ceoil na hÉireann (deontas)		2,955	2,955		2,955
C.9	Deontas d'institiúidí áirithe tríú leibhéal		8,644	7,691		8,971
C.10	Aoisliúntas srl. atá iníoctha le hiar-bhaill ollscoileanna agus institiúidí teicneolaíochta					
	Bunaidh	85,094				
	Forlíontach	11,000	96,094	95,779		93,163
C.11	Tacaíocht do mhic léinn agus costais ghaolmhara		407,656	410,660		414,000
C.12	Gníomhaíochtaí taighde		37,600	37,600		37,600
C.13	Gníomhaíochtaí AE, idirnáisiúnta agus thuaidh theas		5,289	4,212		4,510
C.14	Gníomhaireacht Forbartha Ghráinseach Gormáin		3,030	3,030		2,881
C.15	Deontais agus seirbhísí ilghnéitheacha		100	72		169
			1,525,937	**1,535,860**		**1,521,826**

Difríochtaí suntasacha

San iomlán, bhí an caiteachas maidir le Clár C €9.9 milliún níos airde ná an soláthar deiridh. Tugtar míniú thíos maidir le gach mírcheann inarbh í an difríocht idir an tsuim a measadh agus an toradh ná méid ba mhó ná €100,000 agus inarbh éard a bhí sa toradh ná breis agus 5% amach ón tsuim a measadh.

Tugtar míniú maidir le Fo-mhírcheann C.10 a fuair meastachán forlíontach méadaithe.

Cur síos	Níos lú/(mó) ná an bunmheastachán €000	Míniú
Coláistí oiliúna do bhunmhúinteoirí – ach amháin iad siúd a mhaoinítear tríd an Údarás um Ardoideachas	979	Rinneadh an €0.98 milliún de choigilteas go príomha de bharr athrú ar an gcistiú ag éirí as coláiste oiliúna a chorprú in Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath agus ó chostais laghdaithe ag éirí as moill i gcur chun cinn straitéise.

Cur síos	Níos lú/(mó) ná an bunmheastachán €000	Míniú
Deontas d’institiúidí áirithe tríú leibhéal	953	Rinneadh an coigilteas de bharr athrú ar an bhfo-mhírcheann maoinithe a úsáideadh do Choláiste Phádraig, Durlas.
Aoisliúntas srl. atá iníoctha le hiar-bhaill ollscoileanna agus institiúidí teicneolaíochta	(10,685)	Méadaíodh an bunmheastachán de €85,094,000 le meastachán forlíontach de €11 milliún go €96,094,000. Theastaigh an méadú chun soláthar a dhéanamh do 59 íocaíocht bhreise de chnapshuimeanna scoir sna hinstitiúidí teicneolaíochta, glanmhéadú de 161 duine ar an bpárolla pinsin, agus costais scoir bliain iomlán ó 2015 i 2016. Ba é €95,779,000 an toradh deiridh, nó 0.3% de laghdú ar an leithdháileadh deiridh.
Gníomhaíochtaí AE, idirnáisiúnta agus thuaidh theas	1,077	Rinneadh an €1 mhilliún agus le cois de choigilteas go príomha de bharr tarraingt anuas níos lú ná mar a rabhthas ag súil leis ar chistiú meaitseáilte do Chiste Scoláireachta George Mitchell, riachtanais mhaoinithe níos lú ná mar a rabhthas ag súil leis i gcás roinnt tionscadal Thuaidh-Theas agus ranníocaíocht náisiúnta ballraíochta do UNESCO, a bhí níos ísle ná mar a rabhthas ag súil leis.

					2016	2015
		Suim soláthraithe sa mheastachán			Toradh	Toradh
			€000	€000	€000	€000
D	**Seirbhísí caipitil**					
D.1	Riarachán – pá			9,379	9,086	9,113
D.2	Riarachán – neamhphá			1,976	1,945	1,975
D.3	Trealamh tógála agus feisteas bunscoileanna agus iar-bhunscoileanna					
		Bunaidh	446,000			
		Forlíontach	100,000	546,000	554,976	524,503
D.4	Deontais tógála agus costais chaipitil ollscoileanna, institiúidí teicneolaíochta agus institiúidí ainmnnithe eile ardoideachais			21,500	31,500	52,639
D.5	Costais comhpháirtíochtaí poiblí príobháideacha			93,250	85,068	66,355
				672,105	**682,575**	**654,585**

Difríochtaí suntasacha

San iomlán, bhí an caiteachas maidir le Clár D €10.5 milliún níos airde ná an soláthar deiridh. Tugtar míniú thíos maidir le gach mírcheann inarbh í an difríocht idir an tsuim a measadh agus an toradh ná méid ba mhó ná €100,000 agus inarbh éard a bhí sa toradh ná breis agus 5% amach ón tsuim a measadh. Tugtar míniú maidir le Fo-mhírcheann D.3 a fuair meastachán forlíontach méadaithe.

Cur síos	Níos lú/(mó) ná an bunmheastachán €000	Míniú
Trealamh tógála agus feisteas bunscoileanna agus iar-bhunscoileanna	(108,976)	Méadaíodh an bunmheastachán de €446,000,000 le meastachán forlíontach de €100 milliún go €546,000,000. I lár Aibreán 2016, d'aontaigh an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe cistiú breise a sholáthar chun go bhféadfadh tionscadail mórscála dul ar aghaidh go céim na tairisceana agus na tógála. Ba é €555 milliún an toradh deiridh, nó 1.6% de mhéadú ar an leithdháileadh deiridh.
Deontais tógála agus costais chaipitil ollscoileanna, institiúidí teicneolaíochta agus institiúidí ainmnnithe eile ardoideachais	(10,000)	Tháinig an €10 milliún de bharrachas chun cinn de bharr cistiú caipitil neamhchaite a ath-leithdháileadh ar fho-mhírcheann caipitil Ardoideachais d'fhonn éilimh bhreise shuntasacha a chomhlíonadh i gcás tionscadal caipitil ardoideachais.
Costais comhpháirtíochtaí poiblí príobháideacha	8,182	Rinneadh an €8 milliún de choigilteas de bharr asbhaintí ón táille aonadach i gcaitheamh na bliana a chuirtear i bhfeidhm i dtaca le teipeanna aontaithe maidir le seirbhís agus infhaighteacht; laghduithe innéacsaithe níos ísle ná mar a rabhthas ag súil leo ar tháillí aonadach maidir le rátaí reatha boilscithe; costais ionchasacha maidir le tionscadail oibriochtúla a bhí níos ísle ná mar a rabhthas ag súil leo agus coigilteas ar chostais áirithe foirgníochta.

4 Fáltais

4.1 Leithreasaí i gcabhair

				2016		2015
				Measta	Fíoraithe	Fíoraithe
			€000	€000	€000	€000
E						
E.1	Ranníocaíochtaí aoisliúntais					
		Bunaidh	185,496			
		Forlíontach	(15,700)	169,796	166,357	170,789
E.2	Fáltais ó Chiste Sóisialta na hEorpa (CSE), ón gCiste Eorpach um Choigeartú don Domhandú (CECD) agus fáltais ilghnéitheacha eile ón AE					
		Bunaidh	33,925			
		Forlíontach	4,700	38,625	40,388	27,379
E.3	Fáltais ó asbhaintí maidir le pinsin ar thuarastail seirbhíse poiblí					
		Bunaidh	277,036			
		Forlíontach	(7,000)	270,036	269,599	341,735
E.4	Daoine ar iasacht/ró-íocaíochtaí			3,561	4,426	4,198
E.5	Ilghnéitheach			5,291	6,678	4,715
				487,309	**487,448**	**548,816**

Difríochtaí suntasacha

Tugtar míniú thíos maidir le gach mírcheann inarbh í an difríocht idir an tsuim a measadh agus an toradh ná méid ba mhó ná €100,000 agus inarbh éard a bhí sa toradh ná breis agus 5% amach ón tsuim a measadh.

Tugtar míniú, leis, maidir le Fo-mhírchinn E.1 agus E.3 a bhí mar ábhair le meastacháin forlíontacha laghdaithe agus E.2 a fuair meastachán forlíontach méadaithe.

Cur síos	Níos lú/mó ná an bunmheastachán €000	Míniú
Ranníocaíochtaí aoisliúntais	19,139	Laghdaíodh an €185,496,000 de mheastachán bunaidh do bhailiú fáltas de €15.7 milliún go €169,796,000 i meastachán forlíontach. Bhí gá le €13.5 milliún de mheastachán forlíontach de bhrí nár shroich ranníocaíochtaí aoisliúntais na bhfoireann scoile an leibhéal a rabhthas ag súil leis. Is deacair na fáltais aoisliúntais seo a thuar de bharr an tionchair a bhíonn ag scor orthu agus an méadú ar mhúinteoirí nua-earcaithe le blianta beaga anuas, mar arb é an ghné nach eol an pointe cruinnscála do thosaitheoirí nua i gcomparáid le pointí scála níos airde i gcas siúd atá ag dul ar scor. Bhí gá le €2.2 milliún eile i bhfáltais mheasta de bhrí nár tháinig an meastachán bunaidh de cheannacháin aonair uaire blianta breise, atá deacair a thuas, chomh maith, chun bheith ann. Bhí 2% de ghannchion idir an leithdháileadh deiridh agus na fáltais a fíoraíodh.

Cur síos	Níos lú/mó ná an bunmheastachán €000	Míniú
Fáltais ó Chiste Sóisialta na hEorpa, ón gCiste Eorpach um Choigeartú don Domhandú agus fáltais ilghnéitheacha eile ón AE	(6,463)	Méadaíodh an bunmheastachán de €33,925,000 le meastachán forlíontach de €4.7 milliún go €38,625,000. Léiríonn an Meastachán Forlíontach fáltais bhreise CSE a leithdháileadh ar ghníomhaíochtaí de chuid na Roinne a cháiligh don CSE – bhíothas ag súil go maoineodh na fáltais an Ciste Náisiúnta Oiliúna agus gníomhaíochtaí eile a cháiligh do chistí CSE. Rinneadh an ath-leithdháileadh tar éis cinntí ón gCoimisiún Eorpach agus ó Choiste Monatóireachta Chiste Sóisialta na hEorpa, bunaithe ar leibhéal feidhmithe ghníomhaíochtaí éagsúla a chó-mhaoiníonn Ciste Sóisialta na hEorpa, d'fhonn an leithdháileadh iomlán CSE a fhíorú ina iomláine. Bhí an €40,388,000 d'fháltais iomlána 4.6% níos airde ná an meastachán deiridh.
Fáltais ó asbhaintí maidir le pinsin ar thuarastail seirbhíse poiblí	7,437	Laghdaíodh an bunmheastachán de €277,036,000 de €7 milliún go €270,036,000. Tharla an laghdú ar fháltais asbhainte bainteach le pinsean go príomha i ngeall ar thionchar leathnú na dtairseach d'asbhaintí maidir le pinsean agus rátaí laghdaithe, a tháinig i bhfeidhm an 1 Eanáir 2016, rud a bhí deacair a thuar. Bhí an €269,599,000 d'fháltais iomlána beagán níos lú ná an meastachán deiridh.
Daoine ar iasacht/ró-íocaíochtaí	(865)	Is deacair leibhéal na bhfáltas a thuar go hiomlán cruinn de bhrí gur féidir ró-íocaíochtaí a aisíoc ar bhonn aonuaire nó de réir a chéile agus is féidir go dtrasnódh siad bliain airgeadais. Is féidir le haisíoc tuarastail maidir le tabhairt ar iasacht an bhliain airgeadais a thrasnú, leis.
Ilghnéitheach	(1,387)	Cuimsítear san fho-mhírcheann seo fáltais de chineál ad hoc agus mar sin is deacair leibhéal na bhfáltas ionchais a thuar. Tharla an barrachas i 2016 chun cinn de bharr socrúcháin maidir le bannaí a bhain le foirgníocht a tháinig chun cinn ar thrí cinn de thionscadail tógála iar-bhunscoile inar scoir an conraitheoir den trádáil, theip air an conradh a chríochnú agus gníomhachtaíodh na bannaí.

4.2 Fáltais bhreise iníoctha leis an Státchiste

	2016	2015
	€000	**€000**
Iarmhéid ag 1 Eanáir	—	50
Aisghabháil maoiniú neamhchaite a eisíocadh i mblianta roimhe sin don Údarás um Ardoideachas[a]	1,347	2,673
Fáltais ó shócmhainní a dhíol SOLAS	20	1
Fáltais ó shocrúcháin dlí	—	2
Fáltais ó airgead coinsiasa	34	8
Aistrithe chuig an Státchiste	(1,401)	(2,734)
Iarmhéid ag 31 Nollaig	—	—

[a] I rith 2016, tháinig €1,346,647 d'fháltais bhreise Státchiste a géilleadh don Státchiste chun cinn ó aisíoc cistí ón Údarás um Ardoideachas i gcás deontas a rinne an Chomhairle um Thaighde in Éirinn i mblianta roimhe seo atá fós neamhchaite.

5 Líonta agus Pá na bhFostaithe

Is leis an Roinn agus lena cuid comhlachtaí gaolmhara Stáit a bhaineann an fhaisnéis seo a leanas ó thaobh líon agus pá na bhfostaithe.

	2016	2015
Líon na foirne ag deireadh blianta (coibhéiseacha lánaimseartha)	101,728	98,354

Ní áirítear leis an líon foirne a thuairiscítear ach na poist chroíláir a mhaoinítear ar an tríú leibhéal, mar ní áirítear ach na poist seo le comhaireamh foriomlán na foirne san earnáil phoiblí.

5.(a) Líon foirne agus páchostais ghaolmhara ar íocadh amach cistí ó Vóta 26 ina leith

Catagóir na foirne dár tugadh luach saothair	An fo-mhírcheann ónar íocadh amach na cistí		Líon Chreat Rialaithe Fostaíochta ag 31 Nollaig 2016	Páthoradh ag 31 Nollaig 2016 €000
An chéad leibhéal	A.3	Bunmhúinteoirí	35,800	2,132,039
	A.6.1	Cúntóirí Riachtanas Speisialta	10,249	346,791
	A.7.1	Foireann neamhtheagaisc	272	10,605
An dara leibhéal	A.4	Múinteoirí meánscoile	18,284	1,111,028
	A.5	Múinteoirí EB	11,850	596,327
	A.6 (2-3)	Cúntóirí Riachtanas Speisialta	2,561	81,499
	A.7(2-4)	Foireann neamhtheagaisc	2,136	89,274
Fo-iomlán an chéad agus an dara leibhéal			**81,152**	**4,367,563**
An tríú leibhéal	C.3	An an tÚdarás um Ard-Oideachas	59	3,516
	C.4	Ollscoile/institiúidí teicneolaíochta/ RIA/coláistí oiliúna	17,452	662,127
	C.5	Coláistí oiliúna eile	28	2,126
	C.6	Ospidéal Déadliachta Bhaile Átha Cliath	122	9,283
	C.7	Institiúid Ard-Léinn Bhaile Átha Cliath	51	3,706
	C.11	Achomhairc maidir le deontais do mhic léinn	81	3,862
	C.14	Gníomhaireacht Forbartha Ghráinseach Ghormáin	11	1,665
An tríú leibhéal – fo-iomlán			**17,804**	**686,285**

Catagóir na foirne dár tugadh luach saothair	An fo-mhírcheann ónar íocadh amach na cistí		Líon Chreat Rialaithe Fostaíochta ag 31 Nollaig 2016	Páthoradh ag 31 Nollaig 2016
				€000
Foireann na Roinne	(i)	Riarachán	1,019	56,649
	(viii)	An tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais	184	14,979
Fo-iomlán na Roinne			**1,203**	**71,628**
Eile	A.11.1	An Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (CNCM)	34	2,591
	A.11.4	Coimisiún na Scrúduithe Stáit	149	10,148
	A.11.5	An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta	98	6,326
	A.11.7	An Foras Taighde ar Oideachas	30	677
	A.13.1	Bord Sásamh	6	389
	A.13.2	Coimisiún ar Dhrochúsáid Leanaí	2	313
	A.14	An Lárionad Náisiúnta don Teicneolaíocht san Oideachas	11	722
	B.3.1	Riarachán SOLAS	189	10,530
	B.6	Dearbhú Cáilíochta agus Cáilíochtaí Éireann (QQI)	70	1,501
	B.5	Breisoideachas – SOLAS (boird oideachais agus oiliúna)	840	101,507
	C.8	Acadamh Ríoga Ceoil na hÉireann	58	2,828
Fo-iomlán eile			**1,487**	**137,532**
Iomlán			**101,646**	**5,263,008**

Tá leagtha amach sa tábla thuas sonraí luach saothair na bhfoirne teagaisc, neamhtheagaisc agus na gcomhlachtaí eile a maoiníodh as Vóta 26 i 2016 mar aon lena líonta coibhéiseach lánaimseartha ag 31 Nollaig 2016 le tagairt do na figiúirí a nochtadh sa Mheastachán Leasaithe.

Íoctar 82 ball foirne coibhéiseach lánaimseartha eile ó fho-mhírchinn nach bhfuil aon ainmniúchán pá ar leith acu maidir le fo-mhírchinn B.6 (QQI), C.8 (RIAM), C.3 (HEA) agus C.7 (DIAS).

5.(b) Foireann na Roinne [a]

	2016	2015
	€000	**€000**
Pá [b]	66,833	67,191
Ard-dualgais, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	248	244
Liúntais eile [c]	51	75
Ragobair	319	604
ÁSPC an Fhostóra [d]	4,177	3,675
Pá iomlán	**71,628**	**71,789**

[a] Ní bhaineann na sonraí airgeadais sa tábla seo ach amháin le tuarastail agus liúntais a íoctar le foireann riaracháin sa Roinn agus le foireann na Seirbhíse Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais.

[b] Athchuireadh pá 2015 i bhfoirm €67,191,000 lena n-áirítear tuarastail fhoireann na Seirbhíse Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais.

[c] Athluadh liúntais eile 2015 mar €75,000 de bhrí gur aicmíodh roinnt liúntas go mícheart mar phá i 2015, agus áirítear orthu tuarastil na Seirbhíse Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais.

[d] Athluadh ÁSPC na bhFostóirí de bhrí gur áiríodh ann ÁSPC don fhoireann ar an bpárolla atá in-aisghafa - lena n-áirítear SEC, CNCM agus foireann ar iasacht.

5.1 Liúntais agus Íocaíochtaí Ragoibre

	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	Uasíocaíocht aonair	Uasíocaíocht aonair
			2016	**2015**
			€	**€**
Ard-dualgais, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	101	4	15,471	20,339
Liúntais eile	22	–	5,191	25,209
Ragobair	169	3	18,728	21,386
Luach saothair breise i mbreis is catagóir amháin	7	–	4,439	5,129

Baineann sonraí na liúntas agus na n-íocaíochtaí ragoibre sa tábla seo leis an bhfoireann riaracháin agus le foireann na Seirbhísí Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais agus leo siúd amháin.

5.2 Pá i gCoibhneas le Feidhmíocht agus Pá Bunaithe ar Thuillteanas

Fuair naonúr ball foirne a bhí ag fáil íocaíochtaí seirbhíse speisialta faoi chomhaontú athstruchtúraithe 1% PWC AHCPS de €24,777 san iomlán i 2016.

5.3 Státseirbhísigh Athfhruilithe

Rinneadh 29 státseirbhíseach ar scor a raibh pinsin státseirbhíse á bhfáil acu a athfhruiliú i rith 2016 ar chostas iomlán €129,256 lenar áiríodh costais taistil agus chothaithe de €21,500. Ar aon dul le comhairle ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, chuir an Roinn rátaí a bhí ceadaithe ag an Roinn sin i bhfeidhm agus tá sí sásta gur íocadh táillí go cuí.

5.4 Íocaíochtaí Téarfa/Iomarcaíochta

I rith 2016, íocadh íocaíochtaí téarfa agus iomarcaíochta le cúigear ball foirne, ab ionann iad agus €169,202 ó phárolla foirne na Roinne. Ba é €64,099 an tsuim ba mhó a íocadh in íocaíocht téarma agus iomarcaíochta in éineacht.

I rith 2016, íocadh suimeanna iomarcaíochta de €2,115,850 le 331 ball foirne neamhtheagaisc - a chuimsigh íocaíocht as suimeanna iomarcaíochta reachtúla agus neamhreachtúla. Sháraigh 73 íocaíocht iomarcaíochta €10,000. Ba é €74,678 an tsuim ba mhó a íocadh. Íocadh baill foirne a bhí ag fáil iomarcaíochta trí phárolla múinteoirí na Roinne, i gcáil na Roinne mar phá-mháistir do scoileanna áirithe.

5.5 Ró-íocaíochtaí

(a) Foireann riaracháin ró-íocaíochtaí tuarastal

Ba é €324,496 (132 cás) (2015: €394,000 (262 cás)) méid na ró-íocaíochtaí ag deireadh bliana.

Díobh siúd, tá 57 plean aisghabhála i bhfeidhm, aithníodh luachanna ró-íocaíochta aitheanta i 51 cás eile ach ní raibh siad i bhfeidhm ag deireadh bliana. Sna 24 cás eile, níorbh eol méid na haisíocaíochta ag deireadh bliana.

(b) Ró-íocaíochtaí pinsean forlíontach

Ba é €1.6 milliún na ró-íocaíochtaí pinsean forlíontach ag deireadh bliana. Den 320 cás bunaidh, íocadh 308 cás ina n-iomláine nó tá socrú aisíocaíochta déanta maidir leo.

I 2012, chuir Rannóg Aoisliúntais na Roinne athbhreithniú i gcrích ar phinsinéirí thar aois 65 a bhí ag fáil pinsean forlíontach.

Tar éis an athbhreithnithe, fuarthas go raibh 320 pinsinéir ann nach raibh i dteideal an phinsin fhorlíontaigh seo níos mó de bhrí go raibh siad fáil pinsean stáit ón Roinn Coimirce Sóisialaí, leis.

Bhí luach iomlán de €2.8 milliún go comhlán leis na ró-íocaíochtaí pinsin do na 320 pinsinéir seo ar fho-mhírcheann A.8.

Cuireadh tús le haisghabháil na ró-íocaíochtaí in Iúil 2015 tar éis caidreamh mionsonraithe thar 18 mí idir an Roinn agus na Coimisinéirí Ioncaim i dtaca leis na himpleachtaí cánach do phinsinéirí aon réimis aisíocaíochta i dtaca le haisíocaíochtaí a rinneadh a bhí lasmuigh de theorainn ama 4 bliana na gCoimisinéirí Ioncaim, agus caidreamh ina dhiaidh sin leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe mar a bhfuarthas ceadú chun an t-iomlán a aisghabháil, glan ar asbhaintí reachtúla i gcás aisíocaíochtaí atá lasmuigh de theorainn ceithre bliana na gCoimisinéirí Ioncaim.

Laghdaíodh an méid a bhí le haisghabháil, mar sin go €2.3 milliún i 2016 tar éis nósanna imeachta chun asbhaintí reachtúla a chur san áireamh.

Ba é €0.7 milliún na haisíocaíochtaí carnacha go deireadh 2016. Tá aisíoc an €1.6 milliún a bhí amuigh ag 31 Nollaig 2016 ag leanúint ar aghaidh.

(c) Ró-íocaíochtaí le múinteoirí/neamh-mhúinteoirí agus pearsanra ar scor

Bhí luach de €4.1 milliún le ró-íocaíochtaí i dtaca le múinteoirí, foireann neamhtheagaisc agus pearsanra ar scor (gan na ró-íocaíochtaí forlíontacha pinsin a chur san áireamh a ndearnadh tagairt dóibh thuas) i mbunscoileanna, i meánscoileanna deonacha, i bpobalscoileanna agus i scoileanna cuimsitheacha ag 31 Nollaig 2016 le hais ró-íocaíochtaí de €3.8 milliún ag 31 Nollaig 2015.

Tá pleananna aisghabhála i bhfeidhm maidir le gach ró-íocaíocht a bhí ann ag deireadh 2016.

Gníomhaíonn an Roinn mar phámháistir ar son údaráis bhainistíochta i mbreis is 3,700 scoil, agus bíonn sí ag brath, mar sin de, ar na húdaráis scoile go gcuirfidís na sonraí a theastaíonn faoina mbráid do cheapachán/íocaíocht agus stad íocaíochtaí foirne ar bhonn tráthúil.

Is féidir go dtarlóidh ró-íocaíochtaí freisin mura leithdháiltear dóthain ama do chur i bhfeidhm cinntí nua Buiséid agus comhaontuithe nua caidrimh thionsclaíoch.

6 Ilghnéitheach

6.1 Cistiú AE

Tá fáltais maidir le cistiú AE a fuarthas le linn 2016 agus a cuireadh i dtaisce le leithreasaí i gcabhair sonraithe sa tábla thíos:

Catagóir chistithe AE	**2016**	**2015**
	€000	**€000**
E.2.1 Pá CSE	26,652	18,947
E.2.1 Neamhphá CSE	11,422	8,120
E.2.2 Cláir CECD	1,970	–
E.2.3 Tionscadail oideachais CE	344	312
	40,388	**27,379**

Fáltais CSE 2016 (pá agus neamhphá)

Áiríodh sa chaiteachas taifeadta ó na fho-mhírchinn seo a leanas ó Oifig an Aire Oideachais agus Scileanna fáltais CSE i bhfo-mhírcheann E.2.1 de €38,073,690 (€26,651,583 pá agus €11,422,107 neamhphá) a fuarthas i 2016 agus a thaispeántar mar leithreasaí i gcabhair. B.3, B.4, B.5, C.4 agus C.11.

Fáltais ón gCiste Eorpach um Choigeartú don Domhandú 2016

Íocadh €725,000 de chó-mhaoiniú AE maidir le soláthar seirbhísí faoi chlár Andersen Ireland CECD agus €1.245 milliún i dtaca le clár Lufthansa Technik Airmotive Ireland CECD ar leithreasaí i gcabhair Oideachais agus Scileanna le haghaidh 2016. Deontais a soláthraíodh sa ghnáthchúrsa gnó do chomhlachtaí a sholáthraíonn seirbhísí faoi na cláir – lena n-áirítear SOLAS, boird oideachais agus oiliúna, an tÚdarás um Ardoideachas, institiúidí tríú leibhéal agus oifigí áitiúla fiontair a bhí i bhformhór na gcostas a thabhaigh an Roinn.

Tionscadail oideachais CE

Áiríodh ar fháltais i 2016 faoi thionscadail oideachais CE íocaíochtaí cúiteacha do chostais riaracháin maidir le freastal ar an Centre for European Schooling, Dún Seachlainn, Co. na Mí, gníomhaíochtaí faoi rannpháirtíocht na hÉireann i líonra faisnéise Eurydice an Choimisiúin Eorpaigh agus tionscadal Eurostudent VI 2016-2018.

6.2. Cistiú díreach AE do chomhlachtaí faoi choimirce na Roinne 2016

I dteannta na ndeontas ón Vóta, ba é seo a leanas an cúnamh díreach ón Aontas Eorpach chuig comhlachtaí faoi choimirce na Roinne i rith 2016:

Comhlacht coimirce	**2016**	**2015**
	Cistiú	**Cistiú**
	€000	**€000**
An Lárionad Náisiúnta um Threoir san Oideachas	71	142
Dearbhú Cáilíochta agus Cáilíochtaí Éireann	988	721
Léargas	13,248	8,279
	14,307	**9,142**

An Lárionad Náisiúnta um Threoir san Oideachas

Fuair an Lárionad Náisiúnta um Threoir san Oideachas cistiú AE i dtaca le gníomhaíochtaí tionscadail Euroguidance, An Líonra Beartas um Threoir Eorpach, Scoileanna Eorpacha agus tionscadal PLOTEUS i 2016. B'ionann agus €70,588 i 2016 an cistiú seo.

Dearbhú Cáilíochta agus Cáilíochtaí Éireann (QQI)

Fuair an QQI cistiú AE i dtaca lena ghníomhaíochtaí EQAVET, EQF (An Creat Eorpach um Cháilíochtaí), EUROPASS agus IQAVET (Pointe Tagartha Náisiúnta na hÉireann don Dearbhú Cáilíochta Eorpach i mBreisoideachas agus Oiliúint) i 2016. B'ionann agus €988,241 i 2016 an cistiú seo.

Léargas

Fuair Léargas cistiú AE i dtaca le Erasmus +, Eurodesk, ECVET, Etwinning Epale agus Euroguidance. Níor cuireadh cistiú AE do Léargas san áireamh roimhe seo sa nóta seo.

6.3 An Ciste Eorpach um Choigeartú don Domhandú

Cláir CECD na hÉireann

Gníomhaíonn an Roinn Oideachais agus Scileanna (an Roinn) mar Údarás Bainistíochta na hÉireann don Chiste Eorpach um Choigeartú don Domhandú (CEC) in Éirinn. Cuirtear iarratais ar chó-mhaoiniú AE faoi CECD, bunaithe ar bhuiséad comhaontaithe, faoi bhráid na Roinne roimh an chlár agus taisctear é i gcuntas coinneála ar feitheamh ar íocaíocht amach le heagraíochtaí bunaithe ar fhíorchaiteachas a iompraíodh le linn shaolré an chláir. I gcás gur lú an caiteachas ná an méid a buiséadaíodh, bíonn có-mhaoiniú neamhúsáidte iníoctha leis an AE tar éis dheireadh an chláir.

Rinneadh deich n-iarratas rathúil ar chó-mhaoiniú CECD. arbh fhiú €68 milliún iad, ar son na hÉireann. Bhí ocht gclár tugtha chun críche faoi dheireadh 2016 agus tugadh an 9ú clár, i dtaca le Lufthansa Technik Airmotive Ireland, chun críche i Márta 2017. Tabharfar an 10ú clár, i dtaca le PWA International, le €442,000 de chó-mhaoiniú, chun críche i Nollaig 2017.

Ba é €64.48 milliún an caiteachas iomlán ar na naoi gclar CECD a tugadh chun críche, rud ab ionann agus 61% den leithdháileadh cláir – sárú de 55% ar an ngnáthráta úsáide do chó-mhaoiniú AE.

Scaipeadh €41.1 milliún de chó-mhaoiniú AE ar eagraíochtaí a sholáthair/mhaoinigh seirbhísí faoi na naoi gclár foirceanta. I measc na n-eagraíochtaí sin bhí an Roinn féin, an Ciste Náisiúnta Oiliúna agus an Roinn Coimirce Sóisialaí.

Aisíocadh €25 milliún de chó-mhaoiniú AE neamhúsáidte chuig an AE i gcas seacht gcinn de na clair dúnta. Meastar go n-iarrfar aisíoc an chó-mhaoinithe neamhúsáidte AE i gcás chlár Andersen Ireland agus Lufthansa Technik de €411,500 agus €700,744 faoi seach, i 2017.

Leagtar amach sa tábla thíos na cláir CECD a bhí gníomhach i 2016, mar aon le hachoimre ar na seacht gclár a tugadh chun críche roimhe seo agus a socraíodh leis an gCoimisiún Eorpach.

Clár	Ráta an chó-mhaoinithe AE	Leithdháileadh cláir	Caiteachas cláir	Fáltais ón AE	Có-mhaoiniú AE nár úsáideadh a aisíocadh don Choimisiún Eorpach
		€000	€000	€000	€000
Andersen Ireland	60%	2,502	1,816	1,501	412
Lufthansa Technik Airmotive Ireland	60%	4,151	2,983	2,491	701
PWA International	60%	737	—	442	—
Cláir a tugadh chun críche roimhe seo leis an gCoimisiún Eorpach	50% – 65%	98,607	59,682	63,286	25,062
		105,997	**64,481**	**67,720**	**26,175**

[a] Áirítear air €2,974 maidir le có-mhaoiniú 65% de chaiteachas faoi chláir 41 agus 71 NACE a aisíocadh leis an Roinn go déanach i 2015 agus a aisíocadh ó shin leis an gCoimisiún.

Tá cómhaoiniú náisiúnta curtha ar fáil go dtí seo ó:

- An Roinn Oideachais agus Scileanna, fo-mhírchinn B.3 – tacaí agus liúntais oiliúna, cúnamh teicniúil, B.4.1 – tacaí fiontraíochta, B.5 – tacaí agus liúntais oideachais an dara leibhéal, C.4 – tacaí oideachais an tríú leibhéal, C.11 – deontais chothabhála do mhic léinn
- An Ciste Náisiúnta Oiliúna (treorú, tacaí agus liúntais oideachais agus oiliúna agus cúnamh teicniúil)
- An Roinn Coimirce Sóisialaí – Vóta 38 – Liúntas um Fhilleadh ar Oideachas agus tacaí seirbhíse fostaíochta.

6.4 Coimisiúin agus fiosruithe

	Bliain an cheapacháin	Caiteachas carnach go 31 Nollaig 2016	Caiteachas i 2016	Caiteachas i 2015
		€000	€000	€000
An Coimisiún um Mí-úsáid Leanaí a Fhiosrú	1999	80,667	730	1,290
An Scéim Sásamh d'Institiúidí Cónaithe[a,b]	2002	1,239,335	2,675	12,370
		1,320,002	**3,405**	**13,660**

[a] Is le €1,197 milliún de ranníocaíochtaí ón Státchiste agus €42 milliún de ranníocaíochtaí a fuarthas ó na cuallachtaí reiligiúnach faoi Chomhaontú Slánaíocht 2002 a maoiníodh an caiteachas iomlán de €1,239 milliún ar an Scéim Sásamh d'Institiúidí Cónaithe ag deireadh 2016.

Iompraíodh €10 eile de chaiteachas i dtaca le socraíochtaí cúirte de bhun Chomhaontú Slánaíochta 2002, ina bhforáiltear nach bhfuil cuallachtaí reiligiúnacha faoi dhliteanas maidir le cásanna a shocraítear sa chúirt agus lasmuigh den scéim sásamh.

[b] Chuimsigh costas de €1,239 milliún an Scéim Sásamh d'Institiúidí Cónaithe ag deireadh 2016 caiteachas de €9.5 milliún a thabhaigh an Coiste Athbhreithnithe ar Institiúidí Cónaithe.

Cuntas Speisialta um Shásamh i leith Foras Cónaithe faoi Théarmaí an Chomhaontaithe Slánaíochta

D'fhoráil Alt 23 den Acht um Shásamh i leith Foras Cónaithe 2002 go mbunófaí Cuntas Speisialta arna mhaoiniú as "airgead a sholáthróidh an tOireachtas" agus ag "duine, le toiliú an Aire (Oideachais agus Eolaíochta) agus an Aire Airgeadais". Mar aon leis an airgead a sholáthraíonn an tOireachtas, tagann maoiniú i gcomhair an chuntais speisialta as airgead a thugtar faoi théarmaí an chomhaontaithe slánaíochta idir an Stát agus na cuallachtaí reiligiúnacha a dhéanann ranníocaíochtaí. Tá liosta de na cuallachtaí reiligiúnacha a dhéanann ranníocaíochtaí sa chéad sceideal den chomhaontú sin. Úsáidtear airgead ón gcuntas speisialta chun íoc as dámhachtainí a dhéanann an Bord um Shásamh i leith Foras Cónaithe agus as costais ghaolmhara dlí agus socraíochta. Tá an cuntas speisialta faoi réir iniúchta ag an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste.

Cuntas Infheistíochta an Chiste Reachtúil i leith Foras Cónaithe arna bunú ag Gníomhaireacht Bhainistíochta an Chisteáin Náisiúnta

In Aibreán 2010, d'fhógair an Rialtas go raibh sé de rún aige feidhm a bhaint as €110 milliún de na ranníocaíochtaí a thairg na cuallachtaí reiligiúnacha chun ciste reachtúil a bhunú agus a oibriú d'fhonn tacú le riachtanais mharthanóirí na drochúsáide leanaí sna forais chónaithe. Fad a bheadh bunú an chiste reachtúil ar feitheamh, osclaíodh cuntas ústhorthach speisialta, faoi chomhsmacht na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe agus na Roinne Oideachais agus Scileanna, sa Bhanc Ceannais chun na ranníocaíochtaí airgid a ghlacadh ó na cuallachtaí reiligiúnacha.

Tar éis thosach feidhme an Achta um an gCiste Reachtúil Foras Cónaithe 2012 agus tar éis do Ghníomhaireacht Bhainistíochta an Chisteáin Náisiúnta cuntas infheistíochta an Chiste Reachtúil Foras Cónaithe a bhunú, aistríodh iarmhéid €41,3 chuig cuntas Ghníomhaireacht Bhainistíochta an Chisteáin Náisiúnta i 2013, de réir ailt 29(1) d'Acht 2012. Dúnadh an cuntas Bainc Ainmnithe lárnach ina dhiaidh sin i 2013.

Fuarthas €54.8 milliún idir 2013 agus 2016 agus an dá bhliain san áireamh, ó chuallachtaí réigiúnacha agus taisceadh é i gcuntas infheistíochta an Chiste Reachtúil Foras Cónaithe. Ag 31 Nollaig 2016, b'ionann agus €96.1 milliún na taiscí iomlána isteach i gcuntas Ghníomhaireacht Bhainistíochta an Chisteáin Náisiúnta.

Forálann Acht 2012 go bhféadfaidh Gníomhaireacht Bhainistíochta an Chisteáin Náisiúnta suimeanna a íoc leis an gCiste Reachtúil Foras Cónaithe (a úsáideann an t-ainm Caranua), arb éard a bheidh iontu ná suimeanna a bheidh iarrtha chun íoc as caiteachas a thabhóidh sé ó thaobh a fheidhmeanna a chomhlíonadh. Forálann Acht 2012 freisin go n-íocfaidh Gníomhaireacht Bhainistíochta an Chisteáin Náisiúnta suimeanna a bheidh iarrtha ag an Aire Oideachais agus Scileanna chun íocaíochtaí a dhéanamh le hoifigeach neamhspleách na n-achomharc arna cheapadh faoi alt 21 d'Acht 2012. Tá cuntais an Chiste Reachtúil Foras Cónaithe faoi réir iniúchta ag an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste.

6.5 Dámhachtainí dlíthiúla

	Líon na gcásanna	Cúiteamh a dámhadh	Costais dlí dáfa	Costais dlí a d'íoc an Roinn	2016 Iomlán	2015 Iomlán
		€000	€000	€000	€000	€000
Éilimh ó bhaill den Roinn	—	—	—	—	—	—
Éilimh ó bhaill den phobal						
Dochar d'éilimh maidir le maoin	—	—	—	—	—	50
Éilimh maidir le díobháil	27	858	752	—	1,610	341
	27	**858**	**752**	—	**1,610**	**391**

Aithnítear sa tábla thuas costais agus táillí dlí a d'íoc an Roinn go díreach agus ní léirítear ann costais dlí comhlachtaí eile a fhaigheann tacaíocht ó fho-mhírchinn vótáilte.

Ba iad €2.02 milliún (2015: €2.6 milliún) an méid a thabhaigh an Roinn i gcostais dlí i ngnó laethúil na Roinne, agus áirítear air na costais agus na dámhachtainí cúitimh atá liostaithe thuas.

6.6 Dliteanas teagmhasach

Binse fiosruithe droch-úsáid leanaí agus sásamh

Beidh íocaíochtaí eile le déanamh i gcás an Choimisiúin um Mí-úsáid Leanaí a Fhiosrú agus an Scéim Sásamh d'Institiúidí Cónaithe.

Ba é €80.67 milliún an caiteachas ar an gCoimisiún um Mí-úsáid Leanaí a Fhiosrú óna thús go deireadh 2016. Meastar go bhféadfadh €1 milliún de chostais bhreise a bheith de dhíth chun costais fanta an Choimisiúin a ghlanadh.

Ba é €1,249 milliún an caiteachas ar shásamh institiúideach go deireadh 2016. Meastar go bhféadfadh €500,000 de chostais eile a bheith le híoc ar a n-áirítear soláthar le haghaidh aon dámhachtainí a d'fhéadfadh teacht chun cinn tar éis scor an Bhoird Sásamh d'Institiúidí Cónaithe.

6.7 Díscríobhanna

Díscríobhadh na suimeanna seo a leanas sa bhliain:

	2016	2015
	€000	€000
Orduithe iníoctha a tiontaíodh go hairgead tirim i gcásanna neamhrialta	—	8
Ró-íocaíocht deontas teagaisc	47	12
Réamhíocaíochtaí oidhreachta do mhodhscoileanna & ionad múinteoirí	24	—
	71	**20**

6.8 Calaoisí, calaois amhrasta agus neamhrialtachtaí

	2016	2015
	€000	€000
Calaois	9	—
Úsáid mírialta cistí scoile	82	40
Calaois amhrasta	158	4
	249	**44**

Cuireadh 13 chás nua de chalaois/neamhrialtacht amhrasta in iúl don Roinn i 2016, agus déantar tagairt do shé cinn díobh sa tábla thuas.

Ní raibh dóthain faisnéise ar fáil chun na seacht gcás eile a chatagóiriú de bhrí go bhfuil imscrúduithe ar siúl i gcónaí le fáil amach cibé an cásanna calaoise/mírialtachta iad nó earráidí an duine.

Leanfaidh an Roinn de gach iarracht réasúnta a dhéanamh chun cistí Státchiste a aisghabháil i gcás calaoise nó neamhrialtachta.

6.9 Ús ar íocaíocht dhéanach

	2016	2015
Ús iomlán iníoctha	€3,000	€4,400
Líon na bhfaighteoirí de €10,000 nó níos mó	—	—

Tháinig ús agus cúiteamh íocaíochta pras chun cinn i 2016 i gcás íocaíochtaí le 33 soláthraí de chuid na Roinne.

6.10 Caiteachas ar chóiríocht shealadach scoile

Chuimsigh an caiteachas i rith 2016, faoi fho-mhírcheann D.3.3, suimeanna arbh éard a bhí iontu ná €25.2 milliún go hiomlán i dtaca le háitribh shealadacha (2015: €18 milliún).

6.11 Iontaobhais Oideachais

Infheistíodh luach €2.262 milliún d'iontaobhais oideachais thar ceann na Roinne i gciste coiteann infheistíochta faoi mhaoirseacht an Rialálaithe Carthanas ag deireadh 2016. Is é an tAire Oideachais agus Scileanna iontaobhaí na n-iontaobhas oideachais seo i gcónaí.

6.12 Tabhairt Anonn Buiséid

Níor bhain Vóta 26 leas as aon tabhairt anonn buiséid ó 2016 go 2017.